

Miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

**Fjerkræbruget
Fløvej 16
7330 Brande**

Afgørelsesdato: 15. april 2021

Copyright

Ortofoto (fra 2020) indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

 Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
ANSØGNINGEN	6
HISTORIK	6
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
VILKÅR	7
LOVGRUNDLAG	12
IE-HUSDYRBRUG	12
BIAKTIVITETER	12
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	13
REVURDERING	13
GYLDIGHED	13
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	13
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	14
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	14
IKAST-BRANDE KOMMUNES VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR	14
PLACERING AF ANLÆG	14
LANDSKABELIGE, KULTURHISTORISKE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	14
PÅVIRKNING AF NATUR	14
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	15
JORD, GRUNDEVAND OG OVERFLADEVAND	15
LUGT	15
STØJ.....	15
STØV	15
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	15
LYSPÅVIRKNING	16
UDEGÅENDE DYR	16
AFFALD	16
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	16
TRANSPORT	16
SPILDEVAND	16
HÅNDBETING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	16
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	17
BAT –REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION.....	17
BAT – RÅVARER	18
BAT – VAND OG ENERGI	18
BAT – MANAGEMENT	18
SAMLET VURDERING OM ANVENDELSE AF BAT	18

ALTERNATIVER, 0-ALTERNATIVET OG OPHØR AF DRIFTEN	19
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	19
KLAGEVEJLEDNING	20
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE.....	22
BILAG.....	23

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	10470641
Husdyrbrugets navn	GÅRDEJER Bøgh Hansen
Beliggenhedsadresse	Fløvej 16
Postnummer	7330
By	Brande

Ansøger

Ansøgersnavn	Bøgh Påske Hansen
Ansøgeradresse	Fløvej 16
Ansøgerpostnummer	7330
Ansøgerby	Brande
Ansøgetelefon	97183620
Ansøger-email	lobas@live.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	27350755
Konsulent virksomhedsnavn	Søhøjlandets Regnskabskontor v/Keld Th Sloth
Konsulentnavn	Niels Provstgaard
Konsulentadresse	Nørreskov Bakke 28
Konsulentpostnummer	8600
Konsulentby	Silkeborg
Konsulenttelefon	21427446
Konsulent-email	nep@shlrk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560004404
CHR numre	17112

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 2g - Blæsbjerg, Brande
Matrikel: 2h - Blæsbjerg, Brande
Matrikel: 2i - Blæsbjerg, Brande
Matrikel: 2k - Blæsbjerg, Brande
Matrikel: 2l - Blæsbjerg, Brande
Matrikel: 3af - Brande-Harrild, Brande
Matrikel: 3ag - Brande-Harrild, Brande
Matrikel: 3an - Brande-Harrild, Brande
Matrikel: 3t - Brande-Harrild, Brande
Matrikel: 1r - Dørslund By, Brande

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 29. november 2019 modtaget en ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Fløvej 16, 7330 Brande.

Ejendommen Fløvej 16, 7330 Brande, der producerer konsumæg, fik i 2018 en miljøgodkendelse til et produktionsareal på 11.061 m², en udvidelse på 7.339 m² set i forhold til den daværende nudrift (8 års driften). Tilladte driftstyper i nuværende godkendelse fra 2018 er produktion af skrabe- og fritgående høns i henholdsvis gulvsystem og etageanlæg.

Det anvendte produktionsareal er imidlertid, ved tilsyn i 2019 blevet opmålt til 12.274 m². Ved tilsynet blev det desuden konstateret, at der i stald 1 (se bilag 3) var etagesystem til skrabe- og fritgående høns, og ikke som angivet i godkendelsen gulvdrift med gødningskumme.

Der søges derfor, i forbindelse med denne ansøgning om en ny miljøgodkendelse, lovliggørelse af de m² produktionsareal, der ved en fejl ikke var taget med i ansøgningen, der var grundlaget for afgørelsen i 2018. Ligeledes søges der om etagesystemet i stald 1.

Husdyrbruget vil i ansøgt drift have et samlet produktionsareal på 12.274 m², med gødningsbånd, skrabe- og fritgående høns eller frilandshøns.

Historik

Stald 1

I 8 års driften var stald 1 en burhønsstald. Den blev i forbindelse med godkendelsen i 2018 ved en fejl ændret til skrabe- og fritgående høns i gulvsystem med gødningskumme. Det skulle i stedet have været ændret til etageanlæg, da det var og forsat er, det korrekte inventar og produktionssystem i stalden.

Stald 2

I 8 års driften var produktionen i stald 2 skrabe- og fritgående høns med gulvsystem og gødningskumme. I nudrift blev det ændret til fritgående høns i etagesystem, hvilket bl.a. betød, at der er bygget verandaer på. I ansøgt drift er staldsystemet uændret, men som følge af, at der ved tilsyn er konstateret et større produktionsareal, søges arealet opjusteret.

Stald 3a+3b

Stald 3a og 3b eksisterede ikke i 8 års drift. Staldene er godkendt i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2018. Staldene er etableret med fritgående høns. Staldene er forsynet med etagesystem og de er indrettet så de senere kan anvendes til økologisk ægproduktion. I ansøgt drift er produktionen den samme som i nudrift, men som for stald 2 vedkommende, er der ved tilsyn konstateret et større produktionsareal end tilladt og arealet søges derfor opjusteret.

En oversigt over ejendommen findes i bilag 3.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed en ny miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Fløvej 16, 7330 Brande, med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-

grænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at godkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at udvidelsen af produktionsarealet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift som landbrugsejendom.

Miljøgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, ansøgningskema nr. 215557, version 3, og ansøgers miljøkonsekvensrapport (se bilag 2). Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1896	Mekanisk ventilation	6 m	(#388375) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2325
Stald 2	1652	Mekanisk ventilation	3 m	(#388378) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2985
Stald 3 b	1799	Blandet ventilation	3 m	(#388381) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3482
Stald 3 a	1797	Blandet ventilation	3 m	(#388383) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3482
Sum						12274

Opbevaringslagre

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift				
Gylletank	Flydende		15 m i diameter	545
Gødningshus stald 2	Fast			658
Opsamlingstank eksisterende	Flydende			14
Opsamlingstank Stald 3a+b	Flydende			8
Container 1	Fast			14
Container 2	Fast			14

<p>3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.</p>
<p>4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.</p>
<p>5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.</p>
<p>6. Husdyrbrugets årlige energi- og vandforbrug skal registreres, og registreringerne for perioden siden Ikast-Brande Kommunes seneste regelmæssige tilsynsbesøg skal fremvises på kommunens forlangende.</p>
<p>7. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf).</p> <p>Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.</p>

8. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

9. Stald 1, 2, 3a og 3b skal indrettes med gødningsbånd.
10. Gødningsbånd skal tømmes mindst tre gange ugentligt med et interval på to dage.
11. Gødningsbånd og transportsystemer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producenter-nes vejledning. Producenternes vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
12. Der skal føres logbog, hvori tidspunktet for tømning af gødningsbånd registreres.
13. Der skal føres logbog, hvori enhver form for driftstop af gødningsbånd med angivelse af stald, årsag og varighed registreres.

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

14. Logbogen skal opbevares i mindst 5 år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
15. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end en uge.
16. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.*

* Vær blandt andet opmærksom på reglerne om ophør i § 51 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 215557, version 3, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 27. januar 2021.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 2, da der er flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 16 a, stk. 2, nr. 1-3, i *husdyrbrugloven*.

Da husdyrbruget har flere end 40.000 stipladser til fjerkræ, så er det omfattet af IE-direktivet.

Ikast-Brande Kommune gør i den forbindelse opmærksom på en række særregler for IE-husdyrbrug, fastsat i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* kapitel 17:

- Miljøledelse
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab
- Hændelser og uheld
- Fodringskrav
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Overholdelse af vilkår og krav
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven.

Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været for-annonceret i 14 dage fra den 29. januar 2021 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside, www.ikast-brande.dk. Offentligheden har dermed haft mulighed for at se ansøgningen og anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, jævnfør § 60 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

For-annonceringen gav ikke anledning til anmodninger om at se udkastet eller bemærkninger til det ansøgte.

Ansøger, ansøgers konsulent og de, der havde anmodet om det, har haft et udkast til afgørelsen i høring fra den 4. marts 2021 med 30 dages frist for kommentarer. Naboer og andre berørte blev ligeledes den 4. marts 2021 orienteret om udkastet og om hvordan de kunne rekvirere udkastet til afgørelse. De fik også en frist på 30 dage til at kommentere udkastet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 15. april 2021, og blev offentliggjort på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer> fredag den 16. april 2021. Afgørelsen bliver desuden lagt på Miljøstyrelsens Digitale Miljø Administration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2029.

Dog tages en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen tilrettelægges på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Gyldighed

Det ansøgte er etableret og godkendelsen kan ikke udnyttes yderligere

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres

mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde - søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Miljøkonsekvensrapport

En ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse skal indeholde en miljøkonsekvensrapport. De oplysninger, som ansøger fremlægger i miljøkonsekvensrapporten, skal være fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet, lige som ansøger skal sikre, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert.

Ansøgers konsulent har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport (se bilag 2), som – sammen med ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk - danner grundlag for afgørelsen om miljøgodkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m.

Ikast-Brande Kommunes vurdering og begrundelse for de stillede vilkår

Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Placering af anlæg

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4.1, at eksisterende bygninger og ny gødningsopbevaring overholder de faste afstandskrav.

Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske værdier

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4 og 4.1, at gennemførelsen af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Påvirkning af natur

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.5, og 4.3, og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1-, 2- og 3-natur. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens*^{vi} § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1, og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Jord, grundvand og overfladevand

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1, 3.5.1 og 4.12, at projektet ikke medfører nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder overfladevand inden for Natura 2000-områder².

Lugt

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.6 og 4.4, og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at projektet overholder lugtgenekriterierne, og at projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.

Ikast-Brande Kommune stiller dog et lugt-vilkår for at kunne minimere lugtgener, hvis de viser sig at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen (vilkår 5).

Støj

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1 og 4.5 er der redegjort for støj fra husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune stiller vilkår i forhold til den maksimale støjledning fra husdyrbruget, herunder fra anlæg, maskiner og transport internt på husdyrbruget (ikke kørsel på offentlig vej), for at sikre, at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende. Vilkåret giver også mulighed for en støjmåling eller en beregning for husdyrbrugets regning, såfremt det bliver relevant (vilkår 8).

Støv

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.2 og 4.6 er der redegjort for gener fra husdyrbruget i form af støv. Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, blandt andet i kraft af placeringen af den afskærmende beplantning. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår om støv.

Fluegener og uhygiejniske forhold

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.4 og 4.8 er der redegjort for skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune stiller vilkår der sikrer, at der kan gennemføres foranstaltninger, hvis det viser sig at der er væsentlige gener for omgivelserne fra fluer på ejendommen (vilkår 7).

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

² Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Lyspåvirkning

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.3 og 4.7, er der redegjort for gener fra husdyrbruget i form af lys. Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår om lys.

Udegående dyr

Ikast-Brande Kommune vurderer, ud fra oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten, og ved overholdelse af de generelle regler på området, at det udendørs fjerkræhold ikke vil have væsentlig betydning for omkringboende.

Affald

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.1 og 3.8.2 er der redegjort for affald på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{vii}* for erhvervsaffald efterlevs. Ikast-Brande Kommune finder det derfor ikke nødvendigt at stille vilkår om affald.

Olie- og kemikalieopbevaring

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.3 er der redegjort for olie- og kemikalieopbevaring på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler med hensyn til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår til dette.

Transport

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.5 og 4.9 er der redegjort for transporter til og fra husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes. Ikast-Brande Kommune finder det ikke nødvendigt at stille vilkår i forhold til transport – vær dog opmærksom på det tidligere nævnte vilkår om støj fra interne transporter (vilkår 8).

Spildevand

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1 redegjort for afledning af vand fra rengøring, samt vand fra tage og befæstede arealer. Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund disse oplysninger at afledning af vand fra tage og befæstede arealer, samt af spildevand/vaskevand fra staldanlægget sker efter gældende regler. Der er ikke afledning af sanitært spildevand fra staldanlægget.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1 er der redegjort for opbevaringskapaciteten for husdyrgødning på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at opbevaring af husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, hvilket vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT. Da husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, skal det derudover generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 36 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

I forlængelse heraf gør Ikast-Brande Kommune særligt opmærksom på de generelle regler for IE-husdyrbrug i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 42-51, som er udtryk for BAT. Bemærk at §§ 42-44, § 46 og § 48 skal efterleves fra tidspunktet for meddelelsen af nærværende miljøgodkendelse.

Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.9 og 5.2 redegjort for anvendelsen af BAT på husdyrbruget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at der anvendes BAT på følgende områder:

BAT –reduktion af ammoniakemission

Anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. BAT-kravet for IE-husdyrbrug med konsumægshøner skal overholdes for hvert enkelt staldafsnit – se nedenstående skema:

Staldnavn	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	teknologi		Vejl. sum kg NH ₃ -N /år	Faktisk ammoniakemission kg NH ₃ -N/år
Stald 1	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	hyppig udmugning	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2.232	1.369
Stald 2	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	hyppig udmugning	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1.758	1.758
Stald 3 b				2.050	2.050
Stald 3 a				2.050	2.050

Kravene er således overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at husdyrbruget anvender BAT i forhold til ammoniak- og lugtemission.

Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. BAT-niveauet er opnået ved anvendelse af fler-etagesystem med bånd samt brug af hyppig udmugning i alle stalde. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen opgjort til 9.374 kg N pr. år. Det samlede BAT-krav er opgjort til 10.237 kg N pr. år, hvorved husdyrbruget overholder emissionsgrænselværdien vedrørende BAT – se nedenstående tabel:

Samlet BAT Beregning

Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8.090	2.147	10.237
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7.227	2.147	9.374
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	863
Vejledende BAT overholdt?	-	-	Ja

Ikast-Brande Kommune stiller vilkår om hyppig udmugning for at sikre miljøeffekten af dette (vilkår 9-15).

BAT – råvarer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten (afsnit 5,2), at husdyrbruget anvender BAT med hensyn til fodring og foderhåndtering. Samtidig er anvendelse af BAT i forhold til fodring til dels et krav i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 46).

BAT – vand og energi

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten (afsnit 5.2.1 og 5.2.2), at husdyrbruget anvender BAT i forhold til vand- og energiforbrug. Samtidig er der krav om anvendelse af BAT i forhold til miljøledelse, vedligehold og energieffektiv belysning i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 42, 44 og 47).

BAT – management

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten (afsnit 5.2.3), at husdyrbruget anvender BAT i forhold management. Samtidig er der krav om anvendelse af BAT i forhold til miljøledelse, oplæring af personale, vedligehold og beredskab i gældende lovgivning (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* §§ 42-45).

Samlet vurdering om anvendelse af BAT

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT i forhold til valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, ressourceforbrug og management m.v. Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænselværdierne vedrørende ammoniak og lugt.

Ikast-Brande Kommune vurderer således sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT.

Alternativer, 0-alternativet og ophør af driften

Da der er tale om en lovliggørelse af eksisterende produktionsarealer samt staldsystemet i stald 1, vil den nuværende produktion ikke kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. Der er derfor ikke et 0-alternativ for dette husdyrbrug. Alternativer er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.14. Ophør af driften er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1

Ved driftsophør³ forstås i denne forbindelse:

- ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget
- når IE-husdyrbruget har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i *husdyrbrugloven*.
- situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i *husdyrbrugloven*

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Ikast-Brande Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt
- miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Der gøres opmærksom på, at IE-husdyrbrug – i henhold til § 51 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* – senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i *jordforureningsloven*^{viii}. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand

³ Jævnfør § 51 i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*.

- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

- 1) der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- 5) affaldshierarkiet, jævnfør *miljøbeskyttelsesloven*, iagttages
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives **senest fredag den 14. maj 2021**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske inden for seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Landbrug og landzone

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med 30 dages frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Bøgh P. Hansen, Fløvej 16, 7330 Brande

Konsulent: Niels Provstgård, Søhøjlandets Regnskabskontor, Nørreskov Bakke 28, 8600 Silkeborg – nep@shlrk.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 30 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:

Ejere og brugere af følgende nabobeboelser, samt ejere af matrikler der grænser op til matrikel hvor på produktionsanlægget ligger:

- Arvad Møllevej 6, 10, 15 og 19, 7330 Brande
- Fløvej 20, 49B, 53, 57 og 59, 7330 Brande
- Usseltoftvej 2 og 4, 7330 Brande
- Søndertoftvej 3, 7330 Brande
- Dørslundvej 65, 7330 Brande

Kopi af afgørelsen inklusiv bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: trnord@stps.dk

Konsulent: Niels Provstgaard, Søhøjlandets Regnskabskontor, Nørreskov Bakken 28, 8600 Silkeborg – nep@shlrk.dk

Bilag

Bilag 1: Oversigt over lovgivning

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Anvendt anlæg og produktionsareal

Bilag 5: Beliggenhed i forhold til Kategori 1- og 2-natur, samt nærmeste Natura 2000 område

Bilag 6: Beliggenhed i forhold til Kategori 3-natur og potentiel ammoniakfølsom skov

Bilag 7: Beliggenhed i forhold til § 3-natur

Bilag A

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (med senere ændringer) (*naturbeskyttelsesloven*).

^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: https://affald.ikast-brande.dk/media/cifdc0f1/regulativ_for_erhvervsaffald-ikastbrande.pdf

^{viii} Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord (med senere ændringer) (*jordforureningsloven*).

Miljøkonsekvensrapport til § 16a IE-brug Konventionel ægproduktion

Konsumæg - Etageanlæg

FLØVEJ 16, 7330 Brande

Skema 215557 i Husdyrgodkendelse.dk

*99.000 stipladser – 12.274 m² produktionsareal – 1.231 m²
gødningslager – 9.374 kg N/år*

Produktion i eksisterende stalde

Indsendt:

Sidst revideret 26. januar 2021

Stamdata

Ansøger og ejer	<i>Bøgh P Hansen Fløvej 16 7330 Brande Mail: lobas@live.dk</i>
	<i>Kontaktperson på miljø sagen: Bøgh Hansen Mobil: 51888216, Mail: lobas@live.dk</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Fløvej 16, 7330 Brande</i>
CVR-nummer	<i>10470641</i>
CHR-nummer	<i>17112</i>
Kommune	<i>Ikast-Brande Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>7560004404</i>
Matrikel-nr.	<i>1r - Dørslund By, Brande m fl</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen andre husdyrbrug</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen biaktiviteter.</i>
Ansøgningskema	<i>215557</i>
Konsulent	<i>Niels Provstgård Søhøjlandets Regnskabskontor, Plante & Miljø Nørreskov Bakke 28, 8600 Silkeborg, CVR-nr. 27350755</i>
Ansøgning indsendt	<i>XX</i>
Sidst revideret	<i>26. januar 2021</i>

Fløvej 16, 7330 Brande (Ikast-Brande Kommune)

Forord

Miljøkonsekvensrapport – udvidelse af produktionsareal, ingen bygningsmæssige ændringer

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved anvendelse af anførte produktionsareal på Fløvej 16. Det ansøgte omfatter samme dyrehold i de ansøgte stalde som er angivet i §16a godkendelsen fra 30 april 2018. Staldtypen for stald 1 er ændret og produktionsarealet er justeret som følge af tilsyn og opmåling af staldene.

Rapporten er en ny miljøkonsekvensrapport som erstatter den oprindelig miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved forsat drift i alle bygninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som ændringen af produktionsareal og den ændrede staldtype vurderes at medføre.

Stamdata	2
Forord	33
1. Indledning	55
2. Ikke-teknisk resume	66
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	88
3. Husdyrbruget og det ansøgte	99
3.1 Indretning og drift af anlægget	1212
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	1616
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	1717
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	1717
3.4.1 Generelle afstandskrav	2322
3.5 Ammoniakemission	2323
3.5.1 Naturpunkter	2424
3.6 Lugtemission	2525
3.6.1 Kumulation til naboer	2626
3.7 Øvrige emissioner og gener	2626
3.7.1 Støj	2727
3.7.2 Støv	2828
3.7.3 Lys	2828
3.7.4 Skadedyr	2929

3.7.5	Transporter	<u>2929</u>
3.8	Reststoffer, affald og naturressourcer	<u>3030</u>
3.8.1	Døde dyr	<u>3030</u>
3.8.2	Affald	<u>3131</u>
3.8.3	Olie- og kemikalier	<u>3131</u>
3.8.4	Energiforbrug	<u>3232</u>
3.8.5	Vandforbrug	<u>3232</u>
3.9	BAT-Ammoniakemission	<u>3232</u>
3.10	Grænseoverskridende virkninger	<u>3535</u>

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne **3636**

4.1	Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	<u>3636</u>
4.2	Begrænsning af ammoniakemission	<u>4040</u>
4.3	Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	<u>4040</u>
4.4	Lugtgener for omboende	<u>4141</u>
4.5	Støjgener	<u>4141</u>
4.6	Støvgener	<u>4242</u>
4.7	Lyspåvirkninger	<u>4242</u>
4.8	Skadedyr	<u>4343</u>
4.9	Transporter	<u>4444</u>
4.10	Energi	<u>4444</u>
4.11	Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	<u>4444</u>
4.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund	<u>4545</u>
4.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	<u>4545</u>
4.14	Alternative løsninger	<u>4646</u>
4.15	Oplysninger om konsulenten	<u>4747</u>

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget **4747**

5.1	Ophør af IE-husdyrbruget (C1)	<u>4848</u>
5.2	BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)	<u>4848</u>
5.2.1	BAT-Energi (C2)	<u>4848</u>
5.2.2	BAT-Vand (C2)	<u>4949</u>
5.2.3	Management (C2)	<u>4949</u>

6. Konklusion **4949**

1. Indledning

Ejendommen Fløvej 16, 7330 Brande der producerer konsumæg har en miljøgodkendelse fra 2018 til et produktionsareal på 11.061 m². Godkendelsen i 2018 gav mulighed for en udvidelse på 7.339 m² produktionsareal til konsumæg, i forhold til den oprindelige godkendelse (8 års driften).

Driftstypen i nuværende godkendelse er produktion af skrabe høns og fritgående høns i gulvsystem og etageanlæg. Der bygges ikke nyt.

Det anvendte produktionsareal er imidlertid, ved tilsyn i 2019 blevet opmålt til 12.274 m². Ved tilsynet blev det desuden konstateret at stald 1 er forsynet med etagesystem til skrabe høns, og ikke som angivet i nuværende godkendelse til gulvdrift med gødningskumme.

Der søges derfor i forbindelse med denne ansøgning om udvidelse af produktionsarealet til 12.274 m² i etagesystem med gødningsbånd, skrabe høns og frilandshøns i alle stalde.

Historik

Stald 1

I 8 års drift var det en burhønsstald. Den blev i forbindelse med godkendelsen i 2018 ved en fejl ændret til skrabe høns i gulvsystem med gødningskumme. Det skulle i stedet have været ændret fra gulvsystem til etageanlæg, da det var og forsat er det korrekte inventar og produktionssystem i stalden.

Stald 2

I 8 års drift var der skrabe høns med gulvsystem og gødningskumme. I nudrift og ansøgt drift er det ændres til fritgående høns i etagesystem, hvilket bl.a. betyder, at der er bygget verandaer på. De ansøgte produktionsarealer er blevet justeret efter opmålinger foretaget ved tilsyn.

Stald 3a+3b

Eksistere ikke i 8 års drift. I nudrift er de to stalde etableret til fritgående høns. De to stalde er forsynet med etagesystem og de er indrettet så de senere kan anvendes til økologisk ægproduktion. Det betyder bl.a. at der etableres rumopdeling og at hønsegården kan inddrages i forhold til staldanlægget. Med kravet om tilstrækkelig hønsegård omkring staldene er de flyttet syd for stald 1 og 2. Ansøgt drift er den samme, men produktionsarealerne er blevet justeret til efter opmålinger foretaget ved tilsyn.

En oversigt over ejendommen findes i bilag 3.

Denne godkendelse omhandler en ændring af produktionsarealerne i stalderne, og en ændring af staldtypen for stald 1.

- En udvidelse på 1.215 m² produktionsareal til konsumægshøns i etageanlæg
- Stald 1, staldsystem gulv og gødningskumme ændres til etageanlæg

Miljøgodkendelsen omfatter følgende:

- Anvendelse af 12.274 m² produktionsareal. Hus 1: 2325 m², hus 2: 2.985 m² og hus 3: 6.964 m²
- Gødningslager fast på 658 m² (gødningshus) + 14 m² + 14 m² (containere) = 686 m²
- Gødningslager flydende på 545 m²
- Et dyrehold, som består af æglæggende høns til konsum. Alle stalde indrettet med etageanlæg med gødningsbånd.
- Eksisterende staldbygninger, inklusive pakkeri og servicebygninger. Desuden siloer til foder ved stalden.
- Gødningshus (i forbindelse med stald 2) er lovliggjort.
- Placering af stald og øvrige anlæg ses i bilag 3.
- Fjerkrægødning lagres i gødningshus og i gyllebeholder. Afsætning til biogas

For at overholde kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT), er ansøgers forslag at der stilles vilkår om anvendelse af gødningsbånd med udmugning 3 gange ugentlig. BAT vurderes dermed at være anvendt i tilstrækkeligt omfang.

Der bygges ikke nyt, men ændres i produktionsform fra gulv med gødningskumme til etageanlæg til frilands- eller skrabe høns i etageanlæg med gødningsbånd i stald 1.

2. Ikke-teknisk resume

Ejendommens produktionsarealer ligger på adressen Fløvej 16, 7330 Brande.

Produktionsanlægget ligger cirka 1,2 km nordøst for Brande by, der er nærmeste byzone, og ca. 1,2 km nordøst for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste samlede bebyggelse er Lundfod, der ligger cirka 2 kilometer nordøst for produktionsanlægget. Nærmeste nabobeboelse (Fløvej 57) ligger ca. 135 meter nordvest for det nærmeste staldhjørne.

Bøgh Hansen producerer konsumæg. Oprindeligt fra berigede bure på ejendommen, dengang sammen med egen produktion af hønniker. Der er omlagt til skrabeæg og frilandsæg i etageanlæg i eksisterende bygninger. Hønerne er opstaldet i anlæg der sikrer høj effektivitet og høj hygiejnestandard. Etageanlæggene i stald 1 + 2 er etableret i 2015. Produktionen er udvidet i 2018 med et fritliggende staldanlæg med etageanlæg til frilandshøns.

Omlægningen er begrundet i de afsætningsmæssige forhold for æg fra de berigede bure. Det er blevet uøkonomisk, fordi buræg ikke kan afsættes til konsum i Danmark. Det har medført et stort fald i priserne. Ejendommen er også specialiseret. Egenproduktion af hønniker er opgivet og alle stalde benyttes til konsumægshøns. Æggene leveres til autoriseret Dansk ægpakkeri.

Produktionsapparat.

Der er tre stalde til produktion af konsumæg på ejendommen. Hver afdeling har hver sin serviceafdeling med bl.a. gødningsopbevaring, ægpakkeri og foder forsyning.

Stald 1 ligger ved stuehus og maskinhus og er løbende renoveret. Den er forbundet til gylletanken som ligger mellem stald 1 og stald 2. Stald 2 har et gødningshus. Det er etableret i forbindelse med at inventaret i stald 2 er ændret til etagesystem. De to stalde (3a og 3b) til fritgående høns ligger ca. 360 meter syd for de øvrige stalde og gødningslagre. De er ikke bygges i tilknytning til eksisterende byggeri, fordi der skal være plads til hønsegårde omkring hele anlægget. Der er etableret beplantning i hønsegårdene. Der er også etableret en separat vej til dette anlæg. Stalde ligger midt i de beplantede hønsegårde og vil derfor være vanskelige at se fra offentlig vej.

For IE-brug:

Eget miljøledelses system bruges i forbindelse med registrering af energi og ressourceforbrug. I forbindelse med renovering og vedligehold, overvejes nyeste teknologi og mulighederne for at investere i ny teknologi til produktionen.

Der er taget højde for uddannelse af personale som har med husdyrene at gøre.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Der er foretaget lugtgeneberegninger i ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er foretaget til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone. Beregningerne viser, at lugtgeneafstanden til disse er overholdt.

Resultat:

- enkeltbolig: Søndertoftevej 3 – afstand 363,6 m (lugtgeneafstand 156,7 m)
- samlet bebyggelse: Lundfod Stationsvej 5 – afstand 2186,3 m (lugtgeneafstand 278,5 m)
- by: Blæsbjerg Brande – afstand 1361,5 m (lugtgeneafstand 495,5 m)

Mulige gener fra husdyrbruget

Forhold som støv, støj, transport mm. er beskrevet, og det er vurderet, at der ikke vil være øgede gener som følge af det ansøgte.

Landskab

Fløvej 16 ligger i et område præget af landbrugsdrift med få beboelser. Ejendommens bygninger stald 1 + 2 ligger i nær tilknytning til hinanden, Stald 3 er bygget med henblik på hønsegårde omkring staldene og er således fritliggende. Der bygges ikke nyt.

Stald 3a og stald 3b ligger indenfor en skovbyggelinje. Der er i forbindelse med godkendelsen fra 30. april 2018 givet en dispensation for skovbyggelinje. Placeringen ses i bilag 3

Påvirkning af natur

Ændringen af staldtypen for stald 1 resulterer i en mindre emission fra det samlede staldanlæg. Naturpåvirkningen ændrer sig til naturområderne syd for ejendommen fordi der fra stald 3a+3b er en øget emission.

Ejendommens produktion og lager af husdyrgødning har samlet en lavere belastning end den godkendte emission i nudrift. Den samlede ammoniakbelastning er 9.373,7 kg NH₃-N/år af det

ansøgte, fra stald og lager. Det er en meremissionen på – 2.832,2 NH₃-N/år i forhold til nudriften. Der er en meremission på 2.916 kg N i forhold til 8-års driften.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Der anvendes bedste staldsystem til ægproduktionen, som er et fleretagesystem. Miljøteknologien "hyppig udmugning" er benyttet til reduktion af ammoniak.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte kan gennemføres uden en væsentlig påvirkning af de nærliggende naturområder.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger:

Lugt

Ved at renholde produktionsområdet minimeres lugtgenerne. Husdyrgødning som ikke kan lagres i eget gødningshus, Køres løbende til biogasanlæg. Der vil ikke være lugtgener fra markstakke eller andre gødningslagre.

Landskab

Staldene bliver ikke ændret udadtil og stadig i samme farvevalg som tidligere

Natur

Ved at anvende BAT staldsystem og hyppig udmugning, er ammoniakbelastningen på den nærliggende natur holdt så langt nede som mulig med den teknologi som er til rådighed for produktionen på nuværende tidspunkt. I forhold til ejendommens emission for 8 år siden er der en øget påvirkning på næsten 3000 kg N/år. Husdyrholdet er mere end fordoblet, uden at emissionen er øget i den grad. Det hænger sammen med nyt staldsystem og at udvidelsen i dyreholdet også anvender et nyt staldsystem hvor gødningen kan fjernes og samtidig tillader at hønerne går frit i staldene. Det ansøgte resulterer i et fald på 2.832,2 kg N/år

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Der findes andre staldsystemer til produktion af konsumæg. Der har ikke været overvejelser om at anvende et andet staldsystem end etageanlæg. Det er det system som tilgodeser hønernes behov bedst. Desuden er staldklimaet bedre for både høns og de mennesker som skal arbejde i staldene.

Staldsystemet er det bedst tilgængelige og der kan praktiseres hyppig udmugning i etageanlæggene. Denne teknik er anerkendt af Miljøstyrelsen, og der er dokumentation af effekterne i Teknologibladet for den type management. Ved at fjerne den faste gødning 3 gange om ugen, reduceres ammoniakemissionen med 36 %.

Ved ophør af produktionen, vil stalde og gødningshuse mv. blive tømt og rengjort. Kemikalierester (vacciner og medicin) bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Ikast-Brande Kommune.

Restlager af vaccine i forrum fjernes og bortskaffes til veterinær leverandør. Andet erhvervsaffald afhentes af godkendt modtager.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

Husdyrbruget har mere end 40.000 stipladser til fjerkræ (99.000) og har efter anvendelse af ammoniakreducerende tiltag en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N/år. Derfor er husdyrbruget et IE-brug og der skal træffes afgørelse efter husdyrbruglovens § 16 a.

Oversigt over ejendommens bygninger og lagre til husdyrgødning.

Der er tale om en landbrugsejendom hvor driften omfatter alm planteavl og ægproduktion. Landbrugsejendommen ejes af Bøgh Hansen og drives under CVR.nr. 10470641. Der har været

produktion af konsumæg på ejendommen i mange år. Æggene afsættes til konsum gennem DAVA FOOD. Stuehus samt øvrige driftsbygninger ligger på matr.nr. 1r.

Alle hønerne er opstaldet i etageanlæg. Derfor praktiseres hyppig udmugning i alle staldafsnit på ejendommen. Produktionsarealerne angivet i m² i efterfølgende skema omfatter:

- Nytteareal
- Veranda
- Rede areal

Produktionsareal	8 års drift	Nudrift (skema 200854)	Ansøgt (skema215557)
Stald 1 (skrabe høns)	1650	2072	2325
Stald 2 (Gl. stald, fritgående)	2072	2985	2985
Stald 3a (fritgående 2018)		3002	3482
Stald 3b (fritgående 2018)		3002	3482
Produktionsareal i alt	3722	11061	12274

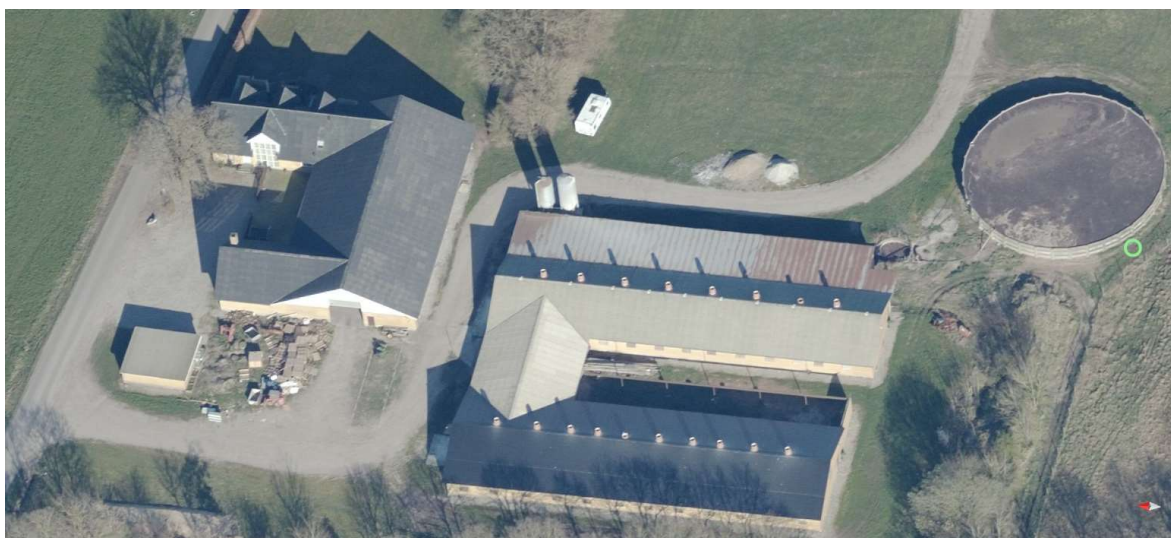
Produktionsarealet er opgjort til 1.213 m² mere end det godkendte i 2018.

Der er ingen ændringer i forhold til gødningslagrene.

Ammoniakemissionen fra anlægget er 7227 kg N/år fra stald og 2.147 kg N/år fra lager.

Bygninger:

Den oprindelige ejendom med stuehus, lade/maskinhus/værksted og stalde med gødningslagre er placeret samlet. Stuehus med værksted og stald 1 er bygninger opført i gule teglsten med grå og sort eternittag. Der er gule murede gavle eller hvide plader på den øverste kant langs siderne og på nogle af gavlene. Gyllebeholderen i grå elementer ligger ved syd/østenden af stald 1.

Stuehus, maskinhus/lade/værksted og stald 1 bestående af to fløje. Gyllebeholder ved syd/øst ende

Stald 2 ligger som den sydligste sammen med tilhørende gødningshus. Stalden er opført i røde teglsten med grå eternittag. Østsiden er påbygget en veranda i grå plader, der er hvid gavl mod syd. Hønerne har adgang til hønsegården via veranda mod øst. Hønsegården går hele vejen rundt om stald og gødningshus. Gødningshuset er grå elementer med hvide gavle i begge ender. Her er også grå eternittag.

Stald 2 med gødningshus og servicebygning.

Begge stalde er forsynet med mekanisk ventilation med afkast i tag og vægventiler langs siderne til indtag af luft.

Staldanlægget 3 ligger syd for det oprindelige bygningsæt. Der er tale om en dobbeltstald, forbundet med servicebygning mod nord. Stalden er bygget i lysegrå elementer med grå tag. Der er hønsegård omkring hele staldanlægget. Ventilationsanlægget har afkast mellem bygningerne og med vægventiler i modsatte facade. Det er mekanisk ventilation.

Stald 3 med servicebygning mod nord og gødningslæssehus beliggende mod vest.

Tabel 1 oversigt over størrelse og anvendelse

Bygning nr. jf. kortbilag 3	Anvendelse	Størrelse i m ²	Gulvprofil/indretning	Antal stipladser
Konsumæg, stald 1	Skrabeæg	2572	Etageanlæg og fast gulv	19183
Konsumæg, stald 2	Frilandsæg	2325 heraf veranda 675	Etageanlæg med fast gulv	21313
Konsumæg, stald 3 (3a + 3b)	Frilandsæg	3.600 Heraf veranda 720	Etageanlæg med fast gulv	58319
Servicebygninger stald 3	Indgang, pakkeri, emballage, kølerum og teknik	600	Fast gulv	
Stuehus, garage og udhus	Beboelse og garage opbevaring	850		0

3.1 Indretning og drift af anlægget

I bilag 3 ses en situationsplan over husdyrbruget med stald og opbevaringsanlæg til husdyrgødning og fodersiloer.

Produktionsarealet består af betongulv i stald, betongulv i veranda og det plastikgulv, som findes i selve etageanlægget. Desuden er redearealet i anlægget medregnet (bilag 4). Dette er et resultat af den tolkning Ikast-Brande kommune har foretaget i forhold til produktionsareal. Ansøgers konsulent er uenig i denne tolkning.

Afstandskrav

Produktionsanlægget ligger samlet på adressen Fløvej 16, Brande.

Produktionsanlægget ligger cirka 1,2 km nordøst for Brande by, der er nærmeste byzone, og ca. 1,2 km nordøst for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste samlede bebyggelse er Lundfod, der ligger cirka 2 kilometer nordøst for produktionsanlægget. Nærmeste nabobeboelse (Fløvej 57) ligger ca. 135 meter nordvest for det nærmeste staldhjørne.

Alle afstandskrav er overholdt. Stald 2 er en eksisterende stald og ligger indenfor 25 m fra vandboring på ejendommen. Den tilladte produktion overholder lovens afskæringskriterier for lugt.

Gødningsoptagelse og -håndtering

Der er en gyllebeholder, et gødningshus og to opsamlingsbeholder på ejendommen. Gyllebeholderen er på ca. 1.600 m³ med et overfladeareal på 545 m². Gyllebeholderen er senest blevet kontrolleret i november 2011. Gødningshuset er på 658 m² og har en kapacitet på 1.680 m³.

Husdyrgødningen fra ægproduktionen består af dybstrøelse og fast gødning. Ifølge normtal for staldsystemet afsættes 10 % af gødningen i hønsegården for frilandshøns. Gødningsproduktionen fra besætningen for den del hønsene afsætter på stald, er beregnet til 2.300 ton årligt. Af denne mængde er ca. 265 ton dybstrøelse, mens 2.050 ton er fast møg. Frilandshønerne afsætter ca. 400 ton på udearealet. Der skal være mindst 4 m² pr høne og hønsegården udgør derfor ca. 32 ha.

Normtal 2020

Skrab, Etageanlæg			Årshøner	Ton/år
Dybstrøelse	0,31	T/100 årshøner	19183	59,47
Fast gødning	2,23	T/100 årshøner	19183	427,78
Udeareal	0,00	T/100 årshøner	19183	0,00
Andel til lager	2,54			487,25
Samlet produktion	2,54			487,25

Friland, Etageanlæg			Årshøner	Ton/år
Dybstrøelse	0,26	T/100 årshøner	79632	207,04
Fast gødning	2,11	T/100 årshøner	79632	1680,24
Udeareal	0,48	T/100 årshøner	79632	382,23
Andel til lager	2,37			1887,28
Samlet produktion	2,85			2269,51

Den faste hønsegødning under etager og slats fjernes 3 gange ugentlig via gødningsbånd og transporteres direkte til gødningshus eller lukkede containere. Containerne tømmes efter behov til ekstern lager. Gødning fra gødningshus køres ligeledes til andet lager efter behov.

Anlæg	Byggeår	m ² /m ³	Afløb til	Seneste 10 års beholderkontrol ¹⁵	Overdækning
Eksisterende gødningshus	2015	658 m ² 1.680 m ³	Ingen		Lukket
Eksisterende gyllebeholder	2005	545 m ² 2180 m ³	Ingen	Bruges til vaskevand og husdyrgødning 2011	Åben – naturlig flydelag
Eksisterende opsamlingsbeholder	2015	60 m ³	Ingen		Lukket
Opsamlingsbeholder	2019	25 m ³	Ingen		Lukket

Al dybstrøelsen fjernes ved holdskifte i forbindelse med rengøring, typisk efter ca. 60 uger, og afsættes direkte til markdrift eller lagres sammen med fast gødning.

Det er ansøgers vurdering, at opbevaring af husdyrgødning på ejendommen sker forsvarligt og uden væsentlig miljørisiko, herunder risiko for udsivning af næringsstoffer til grundvand, overfladevand og tør natur.

Foderopbevaring

Hønsefoder opbevares i lukkede udendørs fodersiloer. Ved stald 1 står en på 50 m³ og ved stald 2 to på hver 30 m³. Ved stald 3 står en på 25 m³ og 2 på 60 m³.

Foder opbevaring stald 1	2000	1 * 50 m ³	Ingen	Uddendørs silo
Foder opbevaring stald 2	2014	2 * 30 m ³	Ingen	
Fodet opbevaring stald 3	ny	2* 60 m ³ + 25 m ³	Ingen	Uddendørs silo

Grovfoder i form af halm til hønsene kan opbevares i halmstak. Halmstak overdækkes normalt med plastik for at holde det tørt. Der er ingen befæstet ensilageplads.

Der kan lagres halmen i større mængder andre steder på ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at opbevaring af foder ikke medfører risiko for væsentlig påvirkning af miljøet.

Spildevand

Restvand

Sanitært spildevand

Der fremkommer ikke sanitært spildevand fra husdyrproduktionen, og der ændres ikke på den eksisterende afledning af sanitært spildevand fra beboelsen. Der er ikke afledning af sanitært spildevand fra staldene.

Spildevand fra rengøring

Som hovedregel tørrengøres i forbindelse med holdskifte. Det er derfor sjældent, at der produceres spildevand fra vask af staldene. Der rengøres kun med vand hvis der er veterinære grunde til det. Vask med vand efterfølges af desinfektion. Rengøring og vask med vand sker mellem to hold. Vaskevandet i stald 1 + 2 opsamles i en samlebeholder og lagres i gylletanken. Ved den nye stald 3 samles spildevand fra al rengøring i samletank. Den tømmes efter behov, og efter endt vask. Vaskevandet lagres i gyllebeholder eller køres direkte på marken. Forbrugets anslås til 50-200 m³ årligt fra hele ejendommen.

Vandforbrug til daglig rengøring og vask af kølerum og pakkemaskiner er indeholdt i de 10-20 m³/år. Vaskevand fra daglig vask af forrum og servicorum, ledes til opsamletank og gyllebeholder.

Tagvand og overfladevand

Ved den nordvestlige ende af stald 1 findes et befæstet areal. Vandet fra pladsen ledes til nedsivning i markdræn. Der er ikke markdrift fra ejendommen, derfor ingen vask af maskiner eller påfyldning af marksprøjte.

Tagvand fra alle stalde og gødningshus ledes til nedsivning på jorden. Der er ikke tagrender på staldbygninger.

Produktionsareal

Staldenes størrelse er dimensioneret efter antallet af hønepladser (stipladser), der angiver den maksimale belægning. Produktionsformen er holddrift, dvs. stalden bliver fyldt til maksimal belægning, hvorefter der ikke sker genindsætning, i produktionsperioden. Den maksimale belægning for denne produktion er beregnet til 98.815 hønepladser. Den forventede dødelighed ligger, for konventionelt fjerkræ, på 2 - 5 %.

Produktionen foregår efter alt ind alt ud, og der er altid æglæggende høner i en af de to stalde. De to stalde er produktionsmæssigt forskudt med forskellig alder på hønerne.

Staldenes produktionsarealer er opgjort som følger. Se desuden tidligere bemærkninger omkring medregnede arealer. I bilag 4 er en nærmere redegørelse for arealerne

- nytteareal og veranda
- reddeareal og ekstra trådnæt

Produktionsperiode og den daglige drift

De tekniske installationer udover vand-, foder, varme- og ventilationssystem omfatter etagerne med gødningsbånd og diverse dele til styring af reder og æg indsamling. Staldanlæggene er forsynet med siddepinde.

Ægproduktionen foregår som sagt efter princippet, alt ind, alt ud. Efter hvert hold tømmes og rengøres stalden grundigt med vand. Der kan også tørrengøres. Efter desinfektion af stald og servicerum følger en tomgangsperiode uden dyr i stalden. Tomgangsperioden er typisk 2 uger. Hvert hold har en rotation på 60 – 80 uger.

Rengøringen starter med, at al strøelse fjernes fra stalden, siloer tømmes og servicerum tømmes for emballage mm. Herefter rengøres stald og inventar. Specielt rengøres ventilation grundigt både udvendigt og indvendigt. Der afsluttes ofte med, at stald, forrum og arealer ved udgange desinficeres. Arealet i hønsegården lige uden for stalden rengøres også. Øvrig rengøring af hønsegård klares af sollys og udtørring. Arealerne omkring gødningslager har særlig fokus.

Efter tomgangsperioden, hvor stalden har stået tom og rengjort, gøres der klar til nye hønniker. Klargøringen består blandt andet af: udtørring af stalde, inventaret samles og afprøves og der tilføres en ny strøelse i en passende mængde på gulvet. Om vinteren opvarmes staldene også efter behov.

I den første del af produktionsperioden er lys, vand og foder vigtig. Foder tilpasses de unge hønens udvikling, og dagslængden tilpasses det lysprogram de kommer fra. I løbet af 2-3 uger sænkes temperaturen til 16- 20 °C og hønerne kommer i lægning. Der anvendes lysprogrammer og foderfaser for at opnå den ønskede udvikling på den ønskede tid. Vand- og fodersystemer tilpasses hele tiden til dyrenes udvikling og størrelse. Herefter skal frilandshønsene lære at bruge hønsegården. De får adgang nogle timer dagligt indtil de er fortrolige med arealet. Skrabehejnerne er inde i stalden i hele produktionsperioden.

Den daglige pasning består i at tilse dyrene og sørge for at foder, vand og klima er optimalt i forhold til dyrenes udvikling. Der indsamles døde dyr og der foretages inspektion mindst to gange dagligt. Drikkesystemet efterses regelmæssigt, så der altid er adgang til friskt drikkevand. Æg indsamlingen foregår delvis automatisk som en af de første aktiviteter om morgenen.

Flytning af kyllinger til ægproducenten

Når kyllingerne er 16 – 18 uger har de nået en størrelse, hvor kønsmodningen vil starte. Dyrene indfanges og flyttes fra opdrætter til ægproducent. Transport foregår i specielle kasser samt lastbiler som er beregnet til dette formål.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i ansøgt drift. Der etableres fast plads til container vest for stald 3a og 3b. Oprindeligt er der anført to åbne transportører og to containere, en ved hver stald. Dette er ændret til et læssehus for begge stalde. Det er mere hygiejnisk og vil sikre at der kan læsses tørt og opsamles spild, hvis det skulle forekomme. Produktionsarealet med to containere til fast gødning på 14 m² er det samme. I eksisterende gødningshus ved Stald 2 bliver der opbevaring af fast gødning i hele arealet.

Gødnings læssehus vest for stald 3a med plads til containere og gødningstransportør indendørs. Desuden er siloerne samlet ved nordgavlen. De forsyner begge stalde. Det vurderes ikke at disse ændringer har væsentlig betydning.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

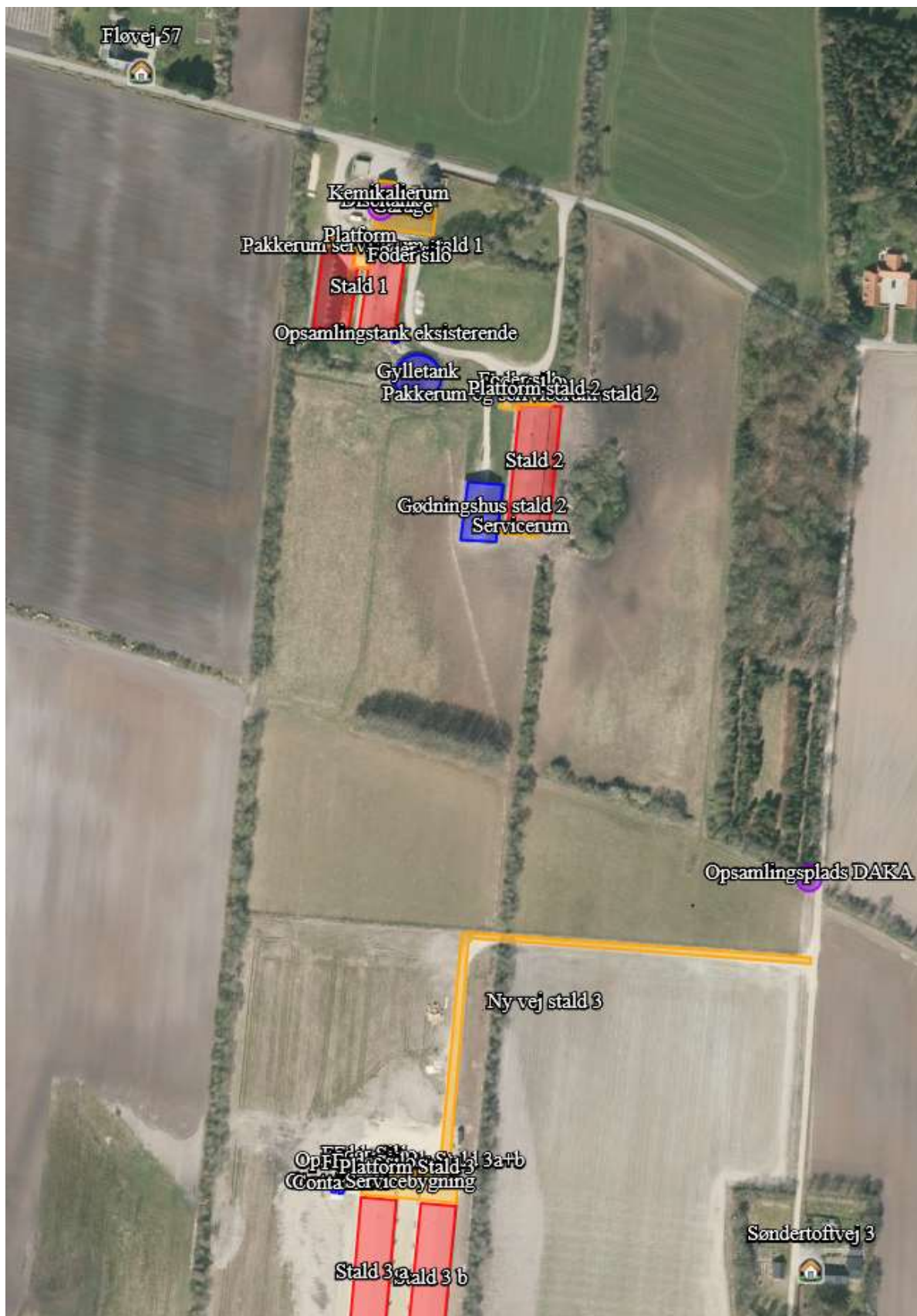
Ansøger driver ikke andre husdyrbrug. Der er ikke samdrift med andre husdyrbrug.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Staldanlæggene på Fløvej 16 ligger cirka 1,2 km nordøst for Brande by, der er nærmeste byzone, og ca. 1,2 km nordøst for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste samlede bebyggelse er Lundfod, der ligger cirka 2 kilometer nordøst for produktionsanlægget. Nærmeste nabobeboelse (Fløvej 57) ligger ca. 135 meter nordvest for det nærmeste staldhjørne.

De nyeste stalde (3a og 3b) til fritgående høns er beliggende ca. 360 meter syd for stald 2. Produktionen kunne ikke placeres i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, fordi der skal være plads til hønsegårde omkring hele staldanlægget. Der blev etableret beplantning i hønsegårdene så kravene i lovgivning overholdes. Staldanlægget vil være sløret af beplantningen og ikke med direkte udsyn fra vejen.

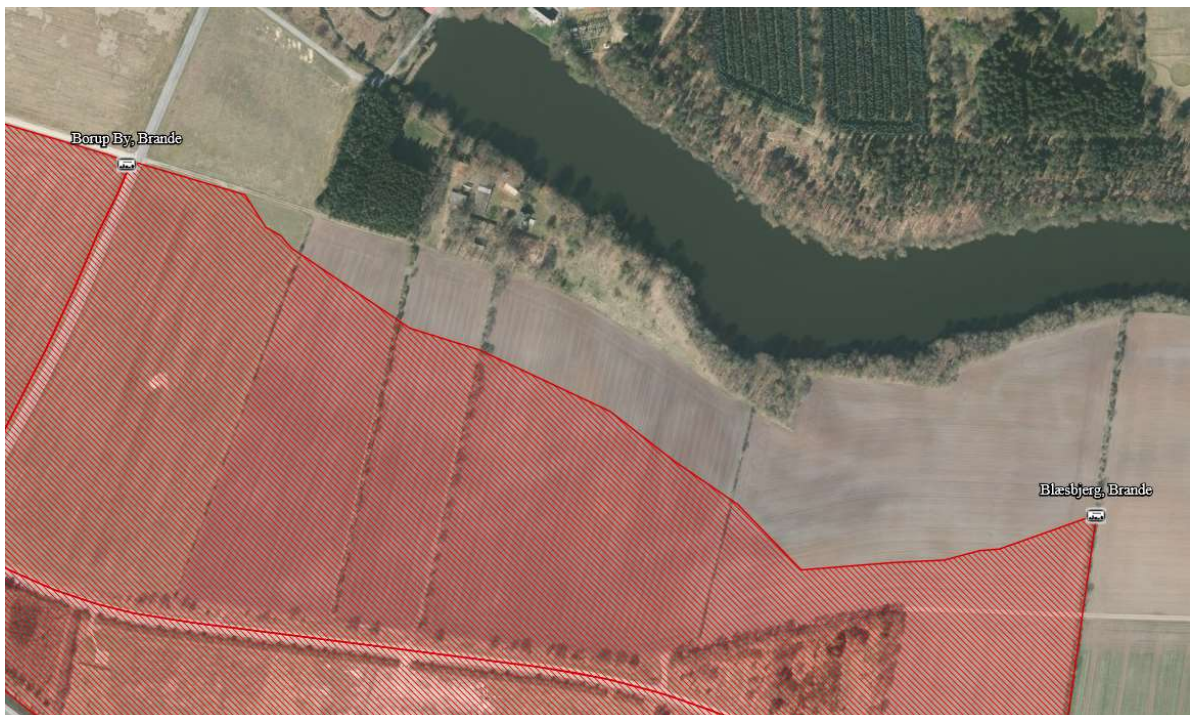
De præcise afstande til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone kan ses i skema 215557 i husdyrgodkendelse.dk. Der er taget hensyn til Fløvej 57 og Søndertoftvej 3.

Figur 3a. Oversigt over beliggenhed af nabo, enkeltbolig

Figur 3b. Oversigt over beliggenhed af nabo, samlet bebyggelse.

Figur 3c. Oversigt over nærmeste byzone.

Nærmeste lokalplan er 13.R1.24 som er et planlagt rekreativt område i forbindelse med vej og boligområde mellem motorvej og Skjern Å/Mes Sø-sø.

Landskabet

Selve ejendommens udtryk ændres ikke. Der er derfor ikke behov for at vurdere de landskabelige hensyn.

Ejendommen er ikke beliggende i område med:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- geologiske bevaringsværdier

Landskabelige og geologiske bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monotoni besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber). De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store å-systemer, med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånede meltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet

- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt. Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer

Den ansøgte ændring af staldanlæg, og gødningsopbevaring vurderes at være en bagatel i forhold til ejendommens drift, bygninger og placering.

Ejendommen ligger ikke inden for særlige økologiske forbindelsesområder eller potentielle naturområder. Derfor vurderes hønsegården ikke at påvirke dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. Der er dog økologiske forbindelser nord og øst for ejendommen.

Ejendommen ligger ikke inden for særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder eller Natura 2000-område.

Ejendommens bygninger er ikke omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kirker, søer, åer, fortidsminder eller skove.

Ejendommens bygninger ligger ikke i et fredet område.

Der er ikke natur eller vandløb beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 på de af ejendommens arealer hvor husdyrbruget ligger. Øst for stald 2 ligger nærmeste §3 beskyttede sø ca. 250 m fra stalden.

Beskyttelses linjer

I området ved ejendommen, som er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde, kan der etableres byggeri til husdyr, især hvis der er tale om eksisterende produktioner som udvides.

Fløvej 16 ligger ikke indenfor:

- Søbeskyttelseslinjer
- Åbeskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer
- Beskyttede sten og- og jorddiger
- Fredede områder
- fredede fortidsminder
- Strandbeskyttelse
- Klitfredning
- Fredskov

Stald 3 er beliggende indenfor skovbyggelinje og ikke i forbindelse med ejendommens øvrige bygninger. Produktionsformen gør at stalden er placeret således og der er søgt om denne placering. Beplantning i hønsegårdene vil have en afskærmende virkning og sløre bygningerne. Området vil derfor fremstå som en del af skovområdet og ikke medføre en væsentlig ændring i landskabet.

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Afstand til	Lovkrav (m)	Faktisk afstand (m)
Naboskel	30	>30 m
Nabobeboelse	50	Ca. 200 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Brande By)	50	> 1.400
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	> 2.500
Enkelt vandindvinding	25	<150 m*
Fælles vandindvinding	50	>3.000 m
Vandløb	15	3.000 m til vandløb - 1.400 m til sø.
Dræn	15	> 15 m
Sø – Mes sø	15	>1.400 m

Beboelse på samme ejendom	15	>50 m
Offentlig vej	15	<60 m * Stuehus ligger lige ved offentlig vej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>3.000 m

Udpegningsen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Staldanlægget/gyllebeholderen er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer

3.4.1 Generelle afstandskrav

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt, se tabel 4.

Tabel 5

* De anlæg (staldbygninger), som ikke overholder afstandskravene, er eksisterende.

De pågældende afstandskrav gælder i forbindelse med etablering af nye stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg mv. og ved ombygning af eksisterende stalde mv. Her bygges ikke nyt men ændres indenfor eksisterende bygninger.

For afstandskrav vedr. lugt, se særskilt afsnit nedenfor.

3.5 Ammoniakemission

Der sker ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre i form af luftbåret kvælstof. Denne ammoniakfordampning er beregnet i husdyrgodkendelse.dk for alle drifter

Den samlede årlige ammoniakemission fra husdyrbruget (totalemissionen) er beregnet til 9.374 kg N. Der er en merdepositionen fra anlægget i forhold til 8 års drift, det er et resultat af renovering i eksisterende stalde og udvidelsen i 2019. I dag anvendes miljøteknologi i hele produktionen. Sammen med det ændret staldsystem med en lavere emissionskoefficient pr m², er emissionen mindre i ansøgt drift end i nudrift. Anvendte staldsystem giver mulighed for anvendelse af hyppig udmugning og er et system der tilgodeser dyrevelfærd.

Staldsystemet reducerer emissionen med 36 % ved tømning af gødningsbånd minimum 3 gange om ugen. Udmugningerne skal fordeles jævnt.

3.5.1 Naturpunkter

Beskyttelsen af naturen med dens naturtyper og arter, ligger i flere regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹, som skal overholdes hver for sig:

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område, Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (nr. 64) beliggende mod nord. Naturen er udpeget som tør hede og revling- indlandsklit.

- Beskyttelsen af kategori 1-natur (ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områder). Hvis der er kategori 1-natur i nærheden af husdyrbruget, må den årlige deposition af ammoniak i naturområdet inklusiv det ansøgte (totaldeposition) højst udgøre 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr ha, afhængigt af om der ligger andre husdyrbrug inden for 2,5 km radius² med en emission der udløser kumulation.
- Beskyttelsen af kategori 2-natur (ammoniakfølsom natur af en vis størrelse uden for Natura 2000-områder). Den årlige deposition af ammoniak i naturområdet inklusiv det ansøgte (totaldeposition) må her højst udgøre 1,0 kg N pr ha³.
- Beskyttelsen af kategori 3-natur (ammoniakfølsom natur uden for Natura 2000-områder, herunder ammoniakfølsom skov og natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven⁴). Her er der ingen faste max-regler, men såfremt merdepositionen inklusiv 8 årsdriften er over 1 kg skal kommunen vurdere, om naturtypen kan tåle den samlede belastning af ammoniak og herefter om der skal stilles krav til den maksimale emission fra husdyrbruget.
- Beskyttelsen af sjældne arter, dette er de truede arter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV samt arter som er truede efter danske regler (rødlisterarter).

Desuden kan kravet om anvendelse af BAT-teknologi også medføre krav om begrænsning i udledningen af ammoniak, se afsnit om BAT nedenfor.

Kategori 1 natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, som ligger i Habitatområde nr. 64 - Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Heden ligger ca. 2,8 km nord for stald 1.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år.

¹ Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug. Fastlæggelse af, hvilke naturtyper der omfattes af kategori 1 og 2 følger af bekendtgørelsens § 2, stk. 1 samt bilag 3, afsnit D.

² Jf. § 26 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

³ Jf. § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

⁴ Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Ruhederne er stat til skov, det er værst tænkelige situation. Der er ikke ændret på ruheden i naturpunkterne da kravene om deposition er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 1,0 km nordøst for stald 2. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,5 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 400 meter nordøst for stald 1. Der ligger også 2 overdrev henholdsvis ca. 400 meter syd og sydvest for staldene 3a og 3b. Beregningerne viser, at merdepositionen til mosen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til overdrevene viser en merdeposition på maks. 0,4 kg N pr. ha pr. år.

Der er en udpegning af en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 105 meter sydvest for stald 3a. Men da skoven ikke fremgår af kort fra perioderne 1842-1899 eller 1900-1940, vurderede Ikast-Brande Kommune i forbindelse med godkendelsen i 2018, at skoven ikke var ammoniakfølsom.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Naturområderne fremgår af bilag 5,6 og 7.

Vi vurderer ud fra beregningerne i HUSDYRGODKENDELSE og informationer i kortmaterialer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Det vurderes, at merdepositionen kategori 3- naturområderne er overholdt. Ansøger vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniak depositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

3.6 Lugtemission

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medfører lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være

screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Fløvej 57 	0	FMK	156,7	156,7	506,5	Ja
Søndertoftvej 3 	0	FMK	156,7	156,7	363,6	Ja
Lundfod Stationsvej 5 	0	FMK	278,5	278,5	2186,2	Ja
Lundfodvej 12 	0	FMK	278,5	278,5	2398,1	Ja
Skovbrynet 195 	0	FMK	278,5	278,5	2413,6	Ja
Borup By, Brande 	0	FMK	495,5	495,5	1481,0	Ja
Dørslund By, Brande 	0	FMK	495,5	495,5	1421,8	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 689 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings⁵- og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen er blevet orienteret om ansøgningen.

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er ikke indregnet kumulation fra andre husdyrbrug. Der er ingen andre husdyrbrug indenfor 300 meter i forhold til samlet bebyggelse og byzone, og ingen husdyrbrug indenfor 100 meter i forhold til enkeltbolig.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Der kan forekomme gener fra husdyrbruget som en følge af de aktiviteter som driften omfatter. De væsentligste miljøforhold er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning og trafik til og fra husdyrbruget.

Der er en del aktivitet i forbindelse med produktionen, særligt transport til og fra staldene.

Nedenfor er miljøforholdene yderligere uddybet.

⁵ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

3.7.1 Støj

I forbindelse med transport af husdyrgødning og udførelse af det begrænsede markarbejde på ejendommen, vil der så vidt muligt blive kørt med maskiner i dagtimerne. Der vil blive taget hensyn til naboer ved færdsel på vejene fra ejendommen til markerne. I forbindelse med kørsel med husdyrgødning, kan kørsel forekomme på alle tider af døgnet. I enkelte tilfælde også søndage og helligdage, hvis leverance til biogas kræver det.

Transport i forbindelse med ægproduktion kan ikke afvises at finde sted i weekender eller på helligdage. Af hensyn til kapacitet på foder og kølerums kapacitet til æg er der fleksibel afhentning.

Der er støj af kortere varighed i forbindelse med fodertransport og aflæsning. Det er mest i dagtimerne og forventes ikke at være til unødigt gene. Fodertransport sker med lastbiler specielt indrettet til det fra foderfirma.

Ventilationsanlægget på staldene er mekanisk og vil derfor afgive støj. Den mekaniske ventilation kombineres med naturlig ventilation gennem lugerne til hønsegården i frilandsproduktionen, giver mindre støj til omgivelserne. Ventilationsanlægget på skrabægsstalden er eneste kilde til udskiftning af staldluft og derfor af mere permanent karakter. Ventilationskravet styres af belægning i stalden og årstid. Derfor er støjen størst om sommeren, og i de perioder hvor hønerne ikke har adgang til hønsegården. Ventilationsanlægget rengøres og serviceres efter hvert hold høns. Det sikrer effekten af ventilationsanlægget, og at støjen begrænses mest muligt.

Støjkilde	Placering/beskrivelse	Driftstid
Ventilation	På stald 1, stald 2 og stald 3	Efter behov
Levering af foder	Foder blæses ind i siloer	110 gange/år
Husdyrgødning	Ved gyllebeholder, gødningshus og på arealer	200 gange/år og udbringning i sæsonen
Modtagelse/ afhentning af dyr	Ved alle staldanlæg sker af og pålæsning på fast platforme udfor porte til stald.	8-12 gange pr. år
Afhentning af døde dyr	Lukkede containere samles og placeres nord for transportvej fra Søndertoftvej ind til stald 3.	30 gange/år
Levering/afhentning af æg og emballage	Ved alle staldanlæg sker af og pålæsning på fast underlag udfor port til servicebygning.	121 gange/år
Dagrenovation	Afhentes ved port i garage (ved stuehus)	26 gange/år
Andre transporter	Parkering ved garage/stald 1	52 gange/år

Tiltag:

Adgangsveje til staldene er anlagt så de ikke ligger op at naboskel eller nabobebyggelse. Læbælterne i området er så vidt mulig bevaret så de også fungerer som støjdæmpende foranstaltninger.

Fodersiloerne er forsynet med cykloner som afhjælper støv og støjgener i forbindelse med aflæsning af foder. Aflæsning begrænser sig til ca. en times varighed pr leverance. Det tilstræbes at kunne afvikles i dagtimerne.

Ventilationsanlæggene er styret af sensorer i staldene, computeren sørger for hele tiden at optimere og justere anlægget til den mest effektive drift. Desuden er der i stald 3 anvendt nyeste motorer som er støjsvage og energieffektive. For at sikre systemets effektivitet efterses og rengøres alle dele af ventilationssystemet mindst ved holdskifte. Der er indbygget kontrolfunktioner i styringen af anlægget med alarmfunktioner for afvigelse fra den normale drift.

3.7.2 Støv

Støv undslipper fra produktionen via ventilationsluft. Produktionen foregår i et tørt klima, derfor vil der være støv i ventilationsluften fra staldene. Afstanden til naboer og støvmængden fra staldene er tilsammen det som karakteriserer graden af genen. Der er god afstand til naboerne. Nærmeste nabo, Sønderoftvej 3, til stald 3 er beliggende ca. 200 meter fra stalde. Staldene med frilandsproduktion er mest åbne og ventilationsluften bevæger sig langsomt, støvpartikler vil ikke kunne bæres ret langt. Beplantningen i hønsegården omkring staldene er med til at indfange støvpartikler. Støv fra stald 1 forventes ikke at udbredes i en grad der vil skabe problemer hos naboerne i nr. 57.

Transportvej til stald 3 er en grusvej. Nærmeste nabo ligger cirka 170 meter sydøst for udkørslen til Sønderoftvej. Der er læhegn mellem vejen og nærmeste nabo. Vejen er etableret med jævn overflade og stabilt underlag, for at sikre adgang for lastbiler. Overfladen forsynes med vejmateriale som støver mindst muligt. Afstanden til nabo bevirker at der ikke skulle være gener fra støv.

I forbindelse med tømning og udkørsel af husdyrgødning kan der opstå støvgener. For at mindske støvgener mest muligt, bestræber ansøger sig på at afvikle disse aktiviteter indenfor normal arbejdstid og på hverdage. Transportmateriel er indrettet til kørsel med dybstrøelse og fast gødning og vedligeholdes løbende. Vognene er indrettet så der ikke tabes materiale på vejen.

Der kan være støvgener i forbindelse med aflæsning af foder. Det begrænser sig til få timer ugentligt. Fodersiloerne er forsynet med støvfang i form af cykloner der separerer luft og foder ved aflæsning. Foderstøv skal undgås for ikke at danne grundlag for algevækst og tiltrække fugle og gnavere. Derfor sikres effektiv virkning af cyklonerne for at begrænse problemet.

Tiltag:

Læbælterne og beplantningen i hønsegårdene er med til at begrænse udbredelsen af støv fra ventilationen. Ventilationsafkast på stald 3 er placeret centralt så støv afsættes i hønsegården.

Vejmaterialet vælges med hensyn til mindst muligt støv.

Alle siloer er forsynet med cykloner som bremser og opfanger de fleste støvpartikler så de bliver i siloerne. Fodertransport fra silo til stald sker i lukkede rør.

3.7.3 Lys

Lyset i staldene følger et forud indtastet program. Der kan ikke undslippe lys fra staldene, udover lys gennem lugerne i siderne. I hønsestaldene er lyset reguleret i forhold til bl.a. hønsenes udviklingstrin og der er mulighed for lysdæmpning. Typisk vil der være lys i staldene i perioden 05.00 til 22.00.

Der er udendørs belysning ved læsserampe. Disse installationer er udstyret med tænd/sluk funktion. Den udendørs belysning består pt. af en lampe i kip på maskinhus under udhæng, der lyser op på pladsen ud til vejen. Desuden er der belysning over platforme ved servicebygningerne ved stald 2. Det er ikke et skarpt lys, men giver mulighed for at man kan orientere sig, når det er mørkt. Ved stald 3 er der opsat lys ved porte i veranda og ved platform foran servicebygning.

Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig til, at lastbiler med foder, æg og dyr kan orientere sig og alle kan færdes sikkert omkring porte og døre.

Lys bruges kun undtagelsesvis om aftenen og om natten, i forbindelse med ind- eller udsætning af hønniker og høns.

Tiltag:

Der er sensorer på udendørs lys.

3.7.4 Skadedyr

Fra etageanlæggene er der normalt ingen fluegener, idet hønerne spiser fluelarverne inden de udklækkes. Fra gødningslageret kan der opstå fluegener. Dette minimeres ved, at gødningscontainerne lukkes tæt, når der ikke tilføres gødning. Gødningshus til stald 2 holdes lukket og gødningen holdes tør.

Der er 0 – tolerance over for gnavere. Hygiejnestandarden skal være i top, fordi dyr og staldanlæg jævnligt testes for salmonella. Der sker derfor en aktiv rottebekæmpelse med gift ved konstateret angreb, ved stalde og foderopbevaring. Foderspild vil blive opsamlet, så det ikke tiltrækker rotter.

Der renholdes omkring stalde og gødningslager for at forhindre udvikling af fluelaver. Evt. bekæmpelse vil blive udført efter retningslinjer fra AGRO – INSTITUT FOR AGROØKOLOGI AARHUS UNIVERSITET.

Tiltag:

Den faste gødning fjernes 3 gange ugentlig fra staldene. Derfor når fluelaverne ikke at blive udklækket.

Der er aftale med autoriseret bekæmpelsesfirma omkring bekæmpelse af gnavere. Derfor er der opstillet kasser til kontrol af gnaveraktivitet.

Evt. foderspild vil blive opsamlet.

3.7.5 Transporter

Antallet af transportere vil være uændret. Der afhentes æg to - tre gange om ugen, og foder leveres to gange ugentlig, døde dyr afhentes typisk hver 14. dag om vinteren og én gang om ugen i den øvrige del af året. Husdyrgødning transporteres i containere, udviklingen går mod større lastbiler så der kan transporteres mere gødning ad gangen.

Ejendommen har 2 tilkørselsveje. For staldbygningerne beliggende ved stuehuset på Fløvej 16 er der direkte tilkørsel fra Fløvej. For stald 3 beliggende syd for ejendommen er der tilkørsel fra Søndertoftvej via egen indkørsel.

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionsarealet vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Husdyrgødning, gylle	100	100
Husdyrgødning, fast	100	100
Foder, Koncentrat og færdigfoder	110	110
Emballage, æg, m.m.	121	121
Husdyr til og fra ejendom	8-12	8-12
Døde dyr	30	30
Dagrenovation	26	26
Andet	52	52
I alt	555	555

Produktionen kræver et antal transporter på cirka 555 transporter årligt. Det er primært antallet af transporter med husdyrgødning og foder. Arealerne ligger ved mindre befærdede veje nord for Brande. Der er ikke behov for at krydse større byer.

Transportveje for lastbiler med fjerkræ, æg, dødedyr og foder sker ad enten Fløvej og Lundfodvej eller Sønderoftvej og Arvad Møllevej til Ejstrupholmvej og til Midtjysk Motorvej ved Brande.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Ansøger er opmærksom på, at virksomhedens energikrævende installationer og materiel holdes opdateret ved jævnlig opmærksomhed og relevante eftersyn, så der er fokus på forbruget.

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr fjernes dagligt fra staldanlæg. Opbevaringen sker i lukkede containere. Hver dag samles døde dyr fra staldene og lægges i containerne. Inden DAKA kontaktes for afhentning, samles containere fra hus 3a og 3 b, henholdsvis stald 1+2, ved nordgavl af stald 1. Her afhentes de fyldte containere. DAKA tømmer og bortskaffer de døde dyr. Containerne rengøres med jævne mellemrum for at mindske risiko for smitte med sygdomme. Der er ingen uanmeldte afhentninger af døde dyr.

Efter afhentning stilles containerne ikke på plads med det samme, idet de har været i kontakt med et fremmed transportmateriel, der potentielt kan være smittebærer. Afhængig af vejforholdene sættes containerne på plads efter et par timer til op til et døgn. Med jævne mellemrum rengøres beholderne.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der forventes, ca. 3.000 kg døde dyr årligt.

3.8.2 Affald

Der vil i den daglige drift være en række affaldsprodukter til bortskaffelse, både gennem den kommunale ordning og modtagestationer. Det tilstræbes at opbevare og bortskaffe affaldet i overensstemmelse med Ikast-Brande Kommunes affaldsregulativ.

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, tomme medicinglas, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Beskrivelse af fast affald:

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Pap og papir sorteres og afleveres løbende.

Farligt affald opbevares i maskinhus ved værksted, normalt i beholdere som tømmes efter behov. Jern og metal opbevares i maskinhus ved værksted, tomme oliedunke bruges til forskellig form for lagring og bortskaffes med indhold til containerplads.

Rester af maling opbevares i kemikalierum og bruges ofte til reparationsarbejde, gamle ubrugelige rester afleveres på containerplads. Der kommer sjældent kanyler på ejendommen. Medicinrester og brugte vaccineglas, samles sammen og afleveres efter hvert hold opdræt. Plast og paller samles sammen og afleveres efter behov. Deponeringseget affald sorteres og køres på kommunal genbrugsplads.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares kun få forskellige olier og kemikalier i mindre mængder på Fløvej 16. Alt olie og kemi er samlet i værkstedet/garage ved stuehus. Der findes et kemikalierum uden afløb i garagen ved stuehus. Her opbevares kemikalier såvel som medicin og maling m.m. Kemikalierne opbevares aflåst.

Der er en olietank på 2.500 L placeret på cementgulv i værksted/garage, i den ende som bruges til parkering.

Der anvendes stort set ikke medicin i produktionen. Evt. lægemiddelsrester og brugte kanyler samles i særlig beholder og bortskaffes som veterinært risikoaffald på containerplads.

3.8.4 Energiforbrug

Den største udgift til elforbruget er ventilation af staldene. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele, herunder luftkanaler og fans, ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

Det årlige energiforbrug til belysning og ventilation m.m. er opgjort til 250.000 kWh. Det opnås ved brug af elsparepærer og ny teknologi i forbindelse med den mekaniske ventilation.

Der bruges normalt ikke varmetilsætning til staldene, ud over varme i forbindelse med indsætning af nye høner i meget kolde vinterperioder. Der er således ikke monteret et fast varmesystem i staldene. Der er varme i ægpakkeriet. Her arbejdes med pakning af æggene hver dag. Kørsel med traktor og evt. mobilt varmeanlæg kræver et årligt olieforbrug på 6.500 liter.

3.8.5 Vandforbrug

Vandforbruget afhænger af produktionsniveau og årstid. Vandforsyningen til hønerne leveres fra Brande Vandværk. Vand bruges til drikkevand og til vask af forrum og stalde.

Det største fokusområde er at mindske/undgå vandspild fra vandsystemet i staldene. Vandforbruget registreres dagligt, så uregelmæssigheder hurtigt kan opdages og afhjælpes.

Der anvendes ca. 7.500 m³ vand årligt, det er med husdyr i alle stalde. I dag bruges vandværksvand til vask, både staldvask og vask i forbindelse med rengøring af forrum og pakkerum.

Det forventes ikke, at ændringen af staldsystem vil give en ændring af vandforbruget i ansøgt drift.

Ejendommen har en tilladelse til markvanding. Id 96240 har en årlig godkendelse til 75.000 m³.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Tabel 5 viser emissionen beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Det samlede BAT-krav er beregnet til 10.237 kg N/år.

For fjerkræ skal BAT kravet overholdes for hver stald.

Stald 1:

BAT kravet for ny stald med etagesystem er 0,96 kg N/m²/år. I nudriften er BAT kravet fastlagt ud fra gulvsystem og gødningskumme. Der kunne ikke anvendes miljøteknologi. Ansøgningens faktisk emission, med etagesystem, gødningsbånd og anvendt miljøteknologi er derfor lavere end emissionen i nudrift. Effekten af hyppig udmugning er en reduktion af ammoniakemission fra stald på 36 %.

BAT niveau: 2.232 kg N/år

Faktisk emission med anvendelse etageanlæg og miljøteknologi: 1.369 kg N/år. For IE brug er standardemissionen for etageanlæg fastlagt til 0,92 kg N/m². Det faktisk opnåelige er ansøgers forslag til BAT niveau.

Beregningerne i HUSDYRGODKENDELSE ses i tabel 5 og tabel 6.

Stald 2 + 3

BAT kravet for disse stalde er fastlagt i tidligere miljøgodkendelse. Emissionsfaktoren for *Høner konsumæg, Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd* er 0,92 kg N/m²/år. Der er anvendt hyppig udmugning med en reduktion på 36% af emissionen. Det giver en faktisk emission svarende til det valgte BAT niveau på 0,59 Kg N/m²/år.

For IE brug er BAT kravet for den maksimale emissionen angivet til 0,96 kg N/m²/år for eksisterende stalde. Faktisk emission og opnået BAT for stalde er beregnet til:

Stald 2: 1.758 kg N/år

Stald 3: 4.100 kg N/år

Beregningerne i HUSDYRGODKENDELSE ses i tabel 5 og tabel 6.

Lager andelen giver en samlet emission på 2.147 kg N/år, uden anvendelse af miljøteknologi. Samlet overholder produktion og lager BAT emissionskravet med 863 kg N/år

Som det fremgår af tabel 5 er BAT-kravet således overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8090	2147	10237
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7227	2147	9374
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	863
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,96	0,96
Stald 2	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96
Stald 3 b	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96
Stald 3 a	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#238039) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	2325	0,96	1	2232		
(#238040) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	2985	0,59	1	1758		
(#238043) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	3482	0,59	1	2050		
(#238044) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	3482	0,59	1	2050		

Tabel 6. BAT-beregning og ammoniakemission på hvert staldanlæg

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Tabel 7. Forudsætning for BAT-beregning

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,96	0,96
Stald 2	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96
Stald 3 b	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96
Stald 3 a	Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96	0,96

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Dette skal sammenlignes med den aktuelle emission fra staldanlæg i den ansøgte drift, der som allerede nævnt udgør 7.227 kg N om året. Lager bidrager med 2.147 kg N årlig. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som er opmålt i forbindelse med tilsyn.

I beregningen indgår også anvendelsen af den miljøteknologi.

Ansøger har valgt et volieresystem med udmugning 3 gange om ugen ved hjælp af gødningsbånd til lukket lagring. Der er udarbejdet teknologiblad for gødningsbånd til æglæggende høns og der kan opnås en reduktion på 36 % ved 3 ugentlige sammenlignet med 1 ugentlig udmugning. Teknologien er midlertidigt optaget på Teknologilisten efter særlig aftale med Miljøstyrelsen.

BAT-kravet for emission af ammoniak er således overholdt med 863 kg N/år. Der er sat vilkår om anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker, og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette afsnit vurderes det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) Befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) Materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Vurderingen i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

Ejendommen er i fuld drift. Der er en besætning bestående af æglæggende høner, og uden jordbrug med planteavl. Det er et eksisterende anlæg, driften er uændret, dog er stald 1 med nyt inventar. Hele ejendommen godkendes nu efter ny lovgivning, med revideret produktionsarealer efter opmåling ved Kommunalt tilsyn i 2019. Bygningerne og gødningslagrene er uændrede. Der er et samlet anlæg, hvor stalde og gødningslager er beliggende samlet. Syd herfor ligger stald 3 som består af to identiske stalde omgivet af hønsegårde til alle sider.

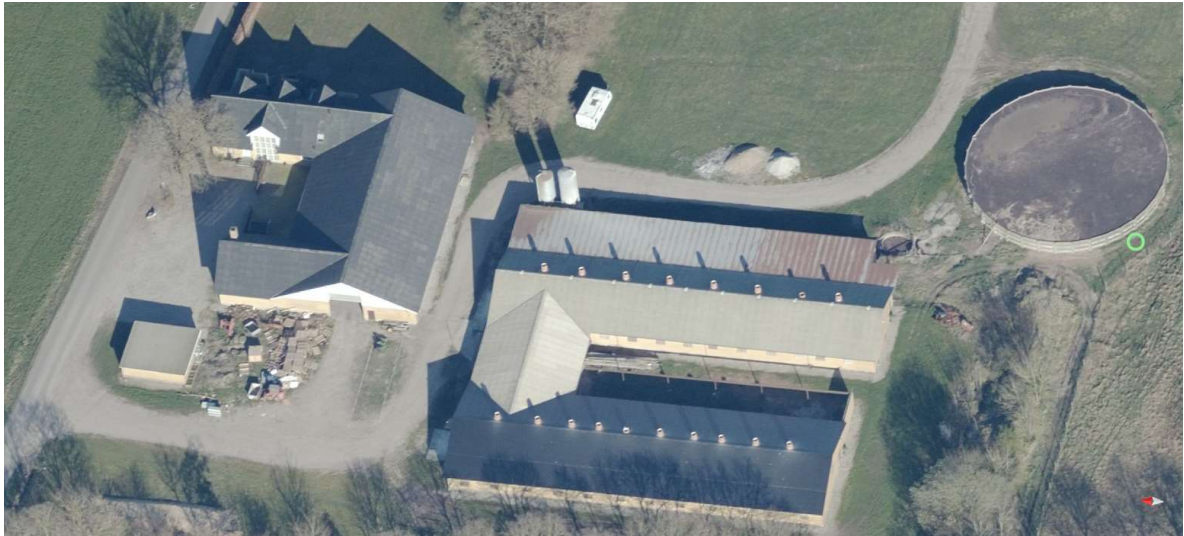
Fløvej løber langs marker og mindre skovparceller i det flade landskab nord for Brande. Der er langt til nærmeste landsby, men enkeltboliger og landbrug ligger side om side. Her er spredte små landsbyer, hvor enkeltboliger og landbrug ligger tæt.

Området er præget af landbrug og der kommer normalt ikke folk uden et ærinde. Det er kategoriseret som særligt værdifuldt landbrugsområde. Bygningerne ligger på kanten af arealer til udvikling af eksisterende husdyrbrug til store husdyrbrug.

Landskab

Alle produktionsbygninger ved den oprindelige ejendom er opført i teglsten. Gødningshuset ved stald 2 er opført i elementer. Stald 3 som ligger syd for eksisterende ejendom er bygget i samme stilart som gødningshuset, altså elementer. I bilag 3 findes en oversigt over ejendommen.

Den oprindelige ejendom med stuehus, lade/maskinhus/værksted og stalde med gødningslagre er placeret samlet. Stuehus med værksted og stald 1 er bygninger opført i gule teglsten med grå og sort eternittag. Der er gule murede gavle eller hvide plader på den øverste kant langs siderne og på nogle af gavlene. Gyllebeholderen i grå elementer er beliggende i tilknytning til stald 1.

Stuehus, maskinhus/lade/værksted og stald 1 bestående af to fløje. Gyllebeholder ved syd/øst ende

Stald 2 er placeret sammen med tilhørende gødningshus. Stalden er opført i røde teglsten med grå eternittag. Østsiden er påbygget en veranda i grå plader, der er hvid gavl mod syd. Hønerne har adgang til hønsegården via veranda mod øst. Hønsegården går hele vejen rundt om stald og gødningshus. Gødningshuset er grå elementer med hvide gavle i begge ender. Her er også grå eternittag.

Stald 2 med gødningshus og servicebygning.

Begge stalde er forsynet med mekanisk ventilation med afkast i tag og vægventiler langs siderne til indtag af luft.

Staldanlægget 3 ligger syd for det oprindelige bygningsæt. Der er tale om en dobbeltstald, forbundet med servicebygning mod nord. Stalden er bygget i lysegrå elementer med grå tag. Der er

hønsegård omkring hele staldanlægget. Ventilationsanlægget har afkast mellem bygningerne og med vægventiler i modsatte facade. Det er mekanisk ventilation.

Stald 3 med servicebygning mod nord og gødningslæssehus mod vest.

Ejendommen ligger udenfor bevaringsværdige landskaber og sammenhængende landskaber. Nærmest er Tykskov krat og Nørlund Bakkeø med Nørlund Plantage og Harrild Hede.

Det vurderes ikke, at der er landskabelige karaktertræk som påvirkes ved de ændringer af ejendommens produktionsanlæg som er beskrevet. Landskabeligt er der ingen ændringer. Det nyeste bygningssæt er tilpasset i farve mm til landskabet. Placeringen midt i hønsegårdene slører udtrykket af staldene.

Kulturarv

Kulturarv knytter sig mest til Brande bymidte. Ejendommen er beliggende i landzone. Nærmeste områder med kulturhistoriske værdier er Elværkssøen og MES-sø mod sydvest. Nord for ejendommen ligger Hygild Plantage med oldtidsmiljøer som omfatter flere gravhøje.

Overalt er der præg af menneskets tilstedeværelse, og kun få steder er der tale om uberørt natur. Menneskets bosættelse og brug af naturressourcer op gennem historiens forskellige tidsaldre kan aflæses i landskabet. Hver generation har sat sit præg.

Den almindelige landbrugsdrift kan som hovedregel fortsætte som hidtil, og der kan således stadig opføres erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, som er erhvervsmæssig nødvendig for produktionen. Kommunen vil dog, i det omfang det er muligt, varetage kulturhistoriske hensyn gennem administration af bygge Lovgivningen.

Udpegingen har desuden til hensigt at beskytte områdernes kulturlandskabelige fortællerværdi.

Det vurderes ikke, at forsat drift i bygningerne og eksisterende anlæg har negativ indflydelse på kulturarven i Ikast-Brande Kommune og de udpegede områder. Området er præget af landbrug og dette specielle landbrug med tilhørende beplantede områder får området til yderligere at antage skov og plantagelignende karakter.

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt findes der historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

Ikast-Brande Kommune er ikke præget af værdifuld bygningskultur. Der findes ingen købstæder, slotte eller herregårde. Her er det jorden og infrastrukturen, der har skabt de værdifulde kulturhistoriske spor. Det er historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Og det er historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne. Tekstilindustrien har også sat tydelige spor - især i Ikast.

Det er vores vurdering at området omkring Fløvej 16 ikke indeholder elementer som er særlig bevaringsværdig, og forsat drift på lokaliteten kan ske uden at forringe kulturhistoriske værdier. Landbrugsdrift og især hønsehold har altid hørt til produktionen hos husmanden, og derfor er fjerkræ i tråd med de kulturhistoriske traditioner.

Bilag IV arter

Nord for anlægget ligger Natura 2000 området Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (nr. 64). Naturen er udpeget som tør hede og revling- indlandsklit. Der er ikke fundet nogle beskrivelser af bilag IV arter på ejendommens areal. Nærmeste registreringer af bilag IV arter er syd for Arvad Møllevvej.

Ejendommen og staldene ligger udenfor spredningsveje og potentielle spredningsveje for dyr og planter.

Det er kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, som findes i regionen, men damflagermus, vandflagermus, brun-flagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil – som beskrevet i ovenstående afsnit – ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Jævnfør Ikast-Brande Kommunes hjemmeside og oplysninger fra BorgerGIS er følgende bilag IV observeret i området: Damflagermus, Vandflagermus, Brun-Flagermus, Langøret Flagermus, Sydflagermus, Troldflagermus, Pipistrelflagermus, Odder, Markfirben, Storvandslamander, Spidssnudet Frø, og Ulv. Padderne er observeret i Ikast-Brande Kommune, og idet deres primære levesteder er i vandhuller, er der stor sandsynlighed for, at de også forekommer i vandhullerne omkring Fløvej 16. Odderen overvåges ved udløbet fra Skjern Å til Mes Sø.

Vi vurderer at meremission af ammoniak fra husdyrbruget i forhold til 8 års drift, ligger indenfor det som lovgivningen umiddelbart tillader. Vores vurderes er desuden idet der er en lavere emission fra anlægget end i nudrift, at ændringerne ikke vil medføre en forringelse af den omkringliggende natur, og dermed ikke forringe levevilkårene for bilag IV arterne eller andre arter af planter og dyr.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

Der sker hele tiden en udvikling indenfor teknologien i forbindelse med husdyrproduktion. Nogle teknikker kan implementeres direkte, mens andre kræver radikale ændringer af staldanlægget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Den anvendte teknologi bevirker, at udledningen af ammoniak ligger under BAT-kravet.

Egenkontrol

Kontrol af teknikker sker via tilsyn og anvendelse af logbog for drift af gødningsbånd til hyppig udmugning af fast gødning fra staldene. Gødningshuset er lukket, og gyllebeholderen med naturlige flydelag. Gødningslagret lever dermed op til bedst anvendelige teknik.

Det er vores vurdering, at produktionen, med de begrænsninger staldanlægget har, i væsentlig grad tager hensyn til ammoniakudledningen ved brug af teknologi.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Produktionen er i dag mere belastende end for 8 år siden, som er referencepunktet. Den husdyrproduktion, som er aktiv i dag, omfatter et større husdyrhold, og et større produktionsareal. Ændringen af stald 1 fra fast gulv med gødningskumme til etagesystem, som er et staldsystem der opfylder moderne krav til dyrevelfærd, giver en lavere emission i forhold til den produktion som er godkendt i dag.

Belastningen af natur beliggende indenfor Natura 2000 områder er derfor faldende. Afstanden er ca. 3 km, det er så langt at der ikke er nogen målbar forskel i forhold til belastningen for 8 år siden. I forhold til nudrift, falder totalbelastningen med 0,1 kg N/ha/år til 0,1 kg N/ha/år

De undersøgte naturtyper, som skal beskyttes og som ligger nær ejendommen, får heller ingen merbelastning, der ikke kan tillades ifølge lovgivningen. Det er først og fremmest overdrev og hede syd for ejendommen som er af interesse. Netop mod syd er belastningen interessant da produktionsarealet i staldene 3a og 3b, som følge af opmåling er øget. I forhold til nudriften er der ingen ammoniakfølsomme naturpunkter som belastes mere end i nudrift. Der er indsat et punkt i skovarealet lige syd for staldene 3. Her kan måles en merbelastning i forhold til nudrift på 0,4 kg N/ha/år. Skoven er ikke ammoniakfølsom så der er ikke tale om nogen påvirkning som giver anledning til yderligere vurdering.

Nærmeste KAT 2 naturområde får en belastning på 0,5 kg N/ha/år og den maksimale tilladte påvirkning er 1,0 kg N/ha/år. Områdets tilstand er ikke ændret de sidste 10 – 15 år.

Bilag IV arterne og deres levesteder påvirkes ikke negativt, da der ikke bygges nyt og ændres i landskabet. Levestederne er intakte og ændringen medfører ikke nogen forringelse af forholdene i forbindelse med ejendommens ammoniakemission fra produktion og lager.

Det vurderes, at naturen ikke påvirkes negativt ved forsat drift og anvendelse af søgt produktionsareal på ejendommen.

4.4 Lugtgener for omboende

Der henvises til afsnit 3.6 for yderligere beskrivelser.

Beregningerne i HUSDYRGODKENDELSE.DK viser, at lugtgeneafstandene overholdes for det ansøgte. Afstanden til nærmeste enkeltbolig, Søndertoftevej 3 er overholdt med 206,9 m, hvilket sikre nabo mod gener udover det som loven tillader.

Konsekvenszonen er beregnet til 689 m. Det betyder, at både samlet bebyggelse og byzone ligger udenfor grænsen for at kunne mærke en lugtpåvirkning fra landbruget. Afstanden er mere end den dobbelte af konsekvenszonen.

For at sikre bedst mulig drift er der i ansøgt drift taget hyppig udmugning i anvendelse. Der ligger et teknologiblad på management for fulddrænede stalde. Reduktionen af lugt er ikke fastlagt ved godkendte målinger men ammoniakemissionen reduceres med 36%, og denne teknologi anvendes på begge stalde.

I forhold til samlet bebyggelser og byzone overholder det ansøgte også lugtgeneafstanden, med den teknologi der anvendes i dag, og i fremtiden.

Det vurderes derfor, at lugtpåvirkningen ikke er af en grad, der er skadelig. Med anvendt management og miljøteknologi begrænses lugt fra anlægget. De nærmeste enkeltboliger er beliggende mere end 350 m fra husdyrproduktionen og geneafstanden er ca. 160 m. For samlet bebyggelse og by er geneafstanden er overholdt med stor margin

4.5 Støjgener

Som beskrevet i afsnit 3.7.1 er de væsentligste støjgener forbundet med ventilationsanlæg og fodertransport og aflæsning.

De væsentlige daglige støjkilder er fra staldene er ventilation. Ved normal drift er den mekaniske ventilation i staldene kun på maksimal hastighed få gange dagligt. Der er frilandshøns i stald 2 + 3. Lugerne, som åbner til udearealerne, er ofte tilstrækkelig ventilation i dagtimerne med få høns inde i stalden.

Ved foderleverancer kan der opstå støjgener. Der er ca. 2 leveringer om ugen af 45 min varighed. Afstanden til nærmeste beboelse fra de forskellige udendørssiloer varierer mellem 200 – 300 m. Foderleverancerne er mest sandsynlig i dagtimerne på hverdage, hvor beboerne ikke er hjemme.

Fodring af dyrene sker på faste tider. Der kan derfor være støj fra dyrene i forbindelse med fodringen. Fodringen foregår indendørs i staldene og i dagtimerne.

Periodevise støjkilder

Fodertransport og transport af æg.

Der er kørsel med maskiner til ejendommen og kørsel med maskiner i forbindelse med transport af husdyrgødning.

Vurdering

Der er god afstand mellem støjkilder og nabobeboelser. De anvendte anlæg til ventilation og fodring sikrer mindst mulig støj fra anlæggets daglige drift. Det vurderes, at der ikke vil opstå nye væsentlige støvgener eller nye generende kilder til støj. Støjende apparater er placeret indendørs. Blæsere til tørring af afgrøder sidder indendørs, hvilket begrænser støjgenen. Desuden er driftsperioden begrænset, ligesom perioden med meget færdsel i forbindelse med markarbejde.

4.6 Støvgener

Som beskrevet i afsnit 3.7.1 er de væsentligste støvgener forbundet med ventilationsanlæg, foder aflæsning og transporter.

Der kan opstå støvgener ved levering af foder. Ved transport på ejendommen i sommerhalvåret kan der ligeledes opstå støvgener, da tilkørselsforholdene til ejendommen udelukkende er grusveje. Til stald 3 er der den længste transportvej, men denne ligger inde bag hønsegård og læbælter.

Tiltag

Ventilationsanlæg rengøres ved holdskifte. I sommerperioden kontrolleres ventilationsåbninger for støv og snavs for at sikre tilstrækkelig luftgennemgang. Det sikrer korrekt og minimal drift.

På fodersiloerne er der monteret en støvcyklon, således støvgenerne minimeres ved indblæsning af foder.

I tilfælde af væsentlige støvgener fra transport på ejendommens interne veje, kan hastigheden nedsættes, og ved yderlige behov kan vejene vandes for at binde støvet.

De anvendte tiltag vurderes til at være tilstrækkelige til at minimere støvgener.

4.7 Lyspåvirkninger

Som beskrevet i afsnit 3.7.3, er der begrænsede lyskilder udendørs ved staldene.

Staldene er forsynet med ventilationsåbninger (vægventiler). Disse er placeret langs tag i siderne af staldene. Stald 1 ligger tæt på offentlig vej og er helt lukket. Stald 2 ligger tilbagetrukket fra vej. Lys kan undslippe via ventilationsåbninger og luger til hønsegården. På staldene 3 er der ventilationsåbninger i en side mod øst og vest, hvor der også er luget med adgang til hønsegården.

Lyskilderne i staldene er ikke kraftige, men skal sikre en jævn belysning. Der er ingen afskærmning for lys udover klapper til at lukke staldene. Lyset i staldene er slukket om natten.

I maskinhus ved stald 1 er der også lys. Det er ikke kraftigt og er orienteret mod vej mellem bygningerne og rampen på stald 1. Der anvendes kunstigt lys udenfor stald 2 ved platform og servicebygning.

Ved porte, døre og siloer er der lys som gør færdsel sikker og tilstrækkelig til, at arbejdsmiljø er overholdt.

Ejendommens beliggenhed med læbælter omkring, det sikrer mod fjernpåvirkning af lyset. Desuden har beplantning i hønsegårdene en skærmende effekt. Lys er orienteret nedad ved platforme. Lys fra staldene undslipper mest under en meters højde, eller lige op gennem den mekaniske ventilation.

Det vurderes, at de tiltag som er foretaget og placeringen af lys på ejendommen er tilstrækkelig til ikke at genere naboer. Udendørs lys anvendes desuden også kun i forbindelse med aktiviteter og er derfor ikke konstant tændt. Det vurderes at være den mest hensigtsmæssige anvendelse af belysning

4.8 Skadedyr

Forholdene omkring skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i afsnit 3.7.4.

Al husdyrproduktion kan tiltrække skadedyr.

Rotter:

For at minimere risiko for opformering af rotter og hygiejne i forhold til fodring af hønerne er alt foder opbevaret i lukkede siloer. Fodertransport fra silo til stald sker i lukkede snegle.

Hele anlæggets gødningshåndtering er baseret på fast husdyrgødning, der fjernes fra stalden via gødningsbånd. Der er ikke skjulte opholdssteder i dette system for rotter. Stald 1 har flydende lager udenfor selve stalden.

Der er aftalt opsyn i forhold til skadedyr med et autoriseret skadedyrsfirma.

Fluer

Udtørring i staldene og udmugning af den faste gødning 3 gange om ugen minimerer mulighederne for udvikling af fluelarver. Høns spiser fluelarver og finder alle larver i dybstrølsen på gulvet. Der er således ikke fluer i stalden. I gødningshuset kan der klækkes fluelarver. Der anvendes overdækning og gødningen tørres mest mulig. Da der kun er dybstrøelse i tør tilstand som ligger i staldene i længere perioder, hvor hønerne har adgang, vil der ikke være en væsentlig opformering af fluer. Gyllebeholderen er med flydelag hvor det sikres at der ikke sker opformering af fluer.

Det vurderes, at de tiltag som er foretaget og bekæmpelsen på ejendommen er tilstrækkelig til ikke at genere naboer.

4.9 Transporter

Beskrivelse af transporterne til og fra husdyrbruget er beskrevet i afsnit 3.7.5.

Transporterne ændrer sig ikke, der er ingen yderligere tiltag udover når der investeres i nyt materiel. Udviklingen indenfor transport går også i retning af mere synergi og effektivisering. Derfor forventes færre transporter i fremtiden.

Foder, afhentning af æg og døde dyr og andre serviceydelser sker til alle stalde samtidig.

Udkørselsforholdene til offentlig vej forventes ikke at være problematisk for nogle af staldene.

Det vurderes, at de tiltag som er foretaget, og vej til og fra ejendommen er tilstrækkelig vedligeholdt og anlagt så det ikke generer naboer.

4.10 Energi

Energiforbruget og beskrivelse af energitiltag på ejendommen er beskrevet i afsnit 3.8.4.

Konkret for Fløvej 16 er der fokus på at holde energiforbruget på et minimum. Dette opnås bl.a. ved at sørge for, at ventilationen altid fungerer optimalt. Derfor er der særligt fokus på vedligehold af anlægget, så ved hvert holdskifte gennemgås ventilationsanlægget for eventuelle defekter der skal udskiftes eller repareres.

Der er valgt at bruge lysstofrør af lavenergitypen, og de udendørs lyskilder er med sensorer. Begge dele er med til at mindske energiforbruget.

Der er tale om eksisterende stalde, hvor stald 3 er nyeste produktionssystem der tilgodeser dyrevelfærd og med nyt tidssvarende installationer. Ventilationen fungerer ved hjælp af elmotorer, i stald 3 er de af nyeste type.

Foderanlæg og fodersiloer med snegle og transportsystemer bliver løbende vedligeholdt og udskiftet efter behov. Lys, pakkerum og kølerum til æg opbevaring i både stald 1 + 2 er løbende vedligeholdt. Derfor vil mulighederne for yderligere strømbesparelse være minimale.

Der tilsættes normalt ikke varme til konsumægproduktion.

Det vurderes, at de tiltag som er beskrevet, og de planer for renovering som findes på ejendommen, er tilstrækkelig til at holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.5.

Det er i ejers interesse at begrænse vandforbrug og især vandspild. Der er egen vandforsyning til markvanding. Beboelse og husdyrproduktion er tilkøbet vandværk, overforbrug og spild giver større problemer med strøelse og våd gødning på gødningsbånd, som skal transporteres og håndteres. Derfor er der stor fokus på vandforbruget og reduktion af spild.

Tiltag:

Staldenes drikkesystem overvåges for spild og lækage. Der bruges iblødsætning i forbindelse med vask så der anvendes mindst mulig vand. Forbruget på 7.500 m³ vand årligt, afviger ikke væsentlig fra normtallet.

Det vurderes, at de tiltag som er foretaget og management på ejendommen er tilstrækkelig til at holde vandforbruget indenfor de normale grænser.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Næringsstoffer fra husdyrgødningen anvendes i jordbruget. Der drives kun lidt jordbrug fra ejendommen. Der bliver udarbejdet sædskifteplaner gødningsplaner for anvendelsen af husdyrgødningen.

Stalde og gødningslager er indrettet så spild og udsivning undgås og kan opdages. Der er udelukkende fast gødning og dybstrøelse i staldene. Gyllebeholderen er underlagt 10 års beholderkontrol.

Frilandshønerne skal have adgang til udearealer. Der er etableret hønsegårde indrettet med beplantning og med mulighed for tilførsel af grovfoder. Hønerne har adgang i dagtimerne og lukkes inde i stalden igen for natten. Der er hegn omkring hønsegårdene for at holde ræve og andre rovdyr yde og for at holde hønerne inde.

Det vurderes at der ved anvendelse af hønsegårde ikke er forhold som er til fare for jord og jordbund. Der er lovgivning som regulerer belægning (antal høner/m²) i hønsegården, hvilket sikrer anvendelsen.

Det vurderes, at de tiltag som er foretaget, driften og management på ejendommen er tilstrækkelig til ikke at skabe forhold, hvor jordarealer er i fare for at blive forurenede.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Hønerne indsættes ved 18 ugers alderen og gennemgår et fast vaccinationsprogram, under hele produktionsperioden. Der er ikke risiko for, at vaccinen tabes til omgivelserne da den gives indendørs. Fokus på biosecurity er med til at øge sikkerheden og mindske kontakt til udefrakommende.

Der anvendes normalt ikke antibiotika i produktionen, hønerne er mere følsomme for smitte udefra gennem besøg i stalden, end naboer er i risiko for smitte fra hønerne.

I hele produktionsperioden udtages salmonellaprøver, dyrene vil blive isoleret i det tilfælde, at besætningen konstateres smittet ved bekræftende prøver.

Der er fokus på *Campylobacter*, som er en bakterie som mest relaterer sig til kødproducerende dyr. Smitten sker oftest gennem drikkevand, men kontaktsmitte kan også forekomme.

MRSA

MRSA står for Methicillin Resistente Staphylococcus Aureus. På dansk betyder det

methicillinresistente stafylokokker. Stafylokokker er en naturlig del af bakteriefloraen hos ca. 50 % af alle mennesker, og man kan ikke mærke, om man har stafylokokker f.eks. i næsen eller på huden. Det særlige ved MRSA er, at det er en type stafylokokker, der er resistente over for en række antibiotika, som ellers er standardbehandlingen mod stafylokokker. Blandt andet er de resistente overfor methicillin, der er i slægt med almindeligt penicillin.

Husdyr-MRSA (MRSA CC 398)

Husdyr-MRSA er en særlig type MRSA, som kan smitte fra dyr (hyppigst svin men også fjerkræ) til mennesker. Den rammer primært mennesker, der arbejder med levende svin. Husdyr-MRSA smitter mere sjældent fra menneske til menneske end andre MRSA-typer, men der er personer, der ikke har været i kontakt med svin eller høns, som er blevet smittet med husdyr-MRSA.

Der foreligger ikke undersøgelser som påviser, at naboer til svinebesætninger er særlig udsat for infektion med MRSA CC 398. Det formodes også at gælde for større fjerkræbesætninger.

Salmonella og staphylococcus er også bakterier som kan påvirke sundheden. For fjerkræproduktionen findes prøveprogrammer som sikrer at besætningerne ikke er inficeret og æggene udgør en trussel for forbrugerne. Ejer og medarbejdere er opmærksomme og tager krav til hygiejne alvorlig. Der er faste procedurer for adgang, og omkring hvordan man forlader staldene efter endt arbejde.

Det vurderes, at der med anvendte teknik og hygiejnebarrierer i besætningen er taget tilstrækkeligt hensyn til naboers sundhed. Der er tiltag og procedurer internt som skal sikre personale og familie til personale. Når de forholdsregler er overholdt er der ikke nogen særlig risiko for naboer og ansatte og deres familier.

4.14 Alternative løsninger

Alternativ placering

Der er ikke undersøgt andre placeringer. Eksisterende stald ønskes forsat anvendt til ægproduktion, med den nuværende størrelse og placering.

Alternativ staldindretning

For valg af produktionsstem til ægproduktion er der ikke andre staldtyper, der ud fra et miljømæssigt- og dyrevelfærdsmæssigt synspunkt, er bedre end denne inventartype med etageanlæg. En alternativ staldindretning har ikke været aktuel, da staldindretningen med inventar som tilgodeser dyrevelfærd, er en del af pakkeriets koncept.

0 – alternativ

Eneste alternativ er ophør af produktion i anlægget. Ved driftsophør forstås i denne forbindelse:

- ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget
- når IE-husdyrbruget har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

- situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven
- situationer omfattet af § 53, i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt
- Hvis gyllebeholder tømmes, nedrives og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler
- miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

IE-husdyrbrug skal i henhold til § 51 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – senest fire uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Vi har vurderet at forsat drift af anlægget er den rigtige løsning til at sikre at potentialet i staldene kan udnyttes fuldt ud.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Niels Provstgård
Cand. Agro.
Søhøjlandets Regnskabskontor
Nørreskov Bakken 28
8600 Silkeborg

Søhøjlandets Regnskabskontor, CVR 27350755

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Der er et produktionsareal på 12274 m² stald og 1231 m² husdyrgødning, svarende til 99.000 stipladser.

Husdyrbruget er derfor et IE-brug med mere end 40.000 stipladser Konsumæg.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Ved ophør af driften gives besked til kommunen. Herefter vil stalde og fodersiloer blive tømt og rengjort. Desuden vil alle gødningslagre blive tømt.

Staldene vil blive sikret mod frost og lukket ned således at der ikke vil ske skade på inventar og servicebygninger.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger forsøge at udleje/anvende gyllebeholdere.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

Fodring sker ifølge normtal. Normtallene justeres løbende og må derfor betragtes som BAT for fodring.

Der anvendes fasefodring med 3-4 forskellige foderblandinger som er tilpasset hønernes alder, udvikling og produktionsniveau. Foderfasernes indhold af næringsstoffer, mineraler og aminosyrer optimeres ved beregning og der anvendes fytase til at effektivisere foderudnyttelsen.

Der søges hele tiden at optimere energiforbruget. Elforbruget registreres løbende og anvendes i forbindelse med planer om reovering og vedligehold af de elektriske systemer i produktionen.

Vandforbruget registreres, drikkevandssystem (drikkenipler) til dyrene efterses dagligt. Rengøring og vask af stalde sker ved iblødsætning og højtryksrensning (når der vaskes med vand).

Personale som varetager den daglige drift og tilser dyrene har fået den fornødne oplæring og træning i pasning af æglæggende høns. Lys, klima og foder følger et ganske nøje skema der beskriver hønernes behov for at give den optimale vækstkurve. Det kræver stor forståelse at omsætte de teoretiske udviklingskurver til de aktuelle forhold.

5.2.1 BAT-Energi (C2)

Ved brug af EC-motorer i ventilationen er der valgt den mest energibesparende type ventilation. I forbindelse med reovering af eksisterende installationer vil ny teknologi blive overvejet og energibesparelse være et målepunkt.

Elementer som sikrer god isoleringsevne i staldens sider og tag, er ligeledes energibesparende. Alm murværk efterisoleres efter behov

I forhold til belysning vælges sparepærer/LED belysning med lysdæmper, så belysning kan reguleres i forhold til hønernes behov.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.2 BAT-Vand (C2)

Vandforbrug og spild holdes under opsyn. Der anvendes drikkenipler i staldene hvor vandtrykket kan justeres, så spild undgås.

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til hønsene. Derudover bruges vand til rengøring i staldene. Der foretages vedligeholdelse af anlæg/udskiftning til nye drikkenipler efter behov. Det sikrer mod vandspild. Der iblødsættes inden rengøring, som er den mest effektive metode til vask med det laveste vandforbrug. Tørrengøring forekommer ofte.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.3 Management (C2)

Der produceres efter alt ind- alt ud princippet. Efter hvert hold rengøres stalden og desinficeres. Den udtørres før indsætning af nye høns.

Før indsætning af nye høns gennemskylles vandsystem og fodersystem. Foder- og ventilationsanlæg afprøves og stalden tempereres hvis det findes nødvendig.

Der udarbejdes et miljøledelsessystem for produktionen.

Medarbejdere sendes løbende på faglig efteruddannelse. Den ansvarlige for produktionen skal vide noget om produktionen og sørge for:

- Årligt er der kurser for slagtekyllingeproducenter, nogle er obligatoriske
- introduceres til effektivitetskontrollen
- faglig viden om fugle og deres adfærd og behov
- teknisk viden om stald og anlæg.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Der er implementeret et miljøledelsessystem.

Egenkontrol anvendes i den daglig drift.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

6. Konklusion

Denne godkendelse af den eksisterende ægproduktion med ændring af eksisterende stald fra gulv med gødningskumme til etageanlæg, synliggør de påvirkninger som produktionen har på omgivelserne.

Lugtgeneafstanden er øget i ansøgt drift da der fremadrettet er et større areal til hønerne i staldene. Geneafstanden er stadig overholdt med stor margen til naboer, samlet bebyggelse og byzone. I forhold til produktionen for 8 år siden er lugtgeneafstanden mindre.

Natur og landskab er ikke påvirket udover de lovgivningsmæssige grænser. Emissionsniveau er af et niveau at der ikke sker væsentlig påvirkning fra produktion sammenlignet med niveauet for 8 år siden. Produktionen ikke give anledning til påvirkning som ændrer natur og landskab. Landskabeligt er der ingen ændringer, da projektet udelukkende omfatter eksisterende bygninger.

Husdyrbruget har ikke væsentlig virkning på miljø og omgivelserne vurderet i forhold til:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger vurderer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

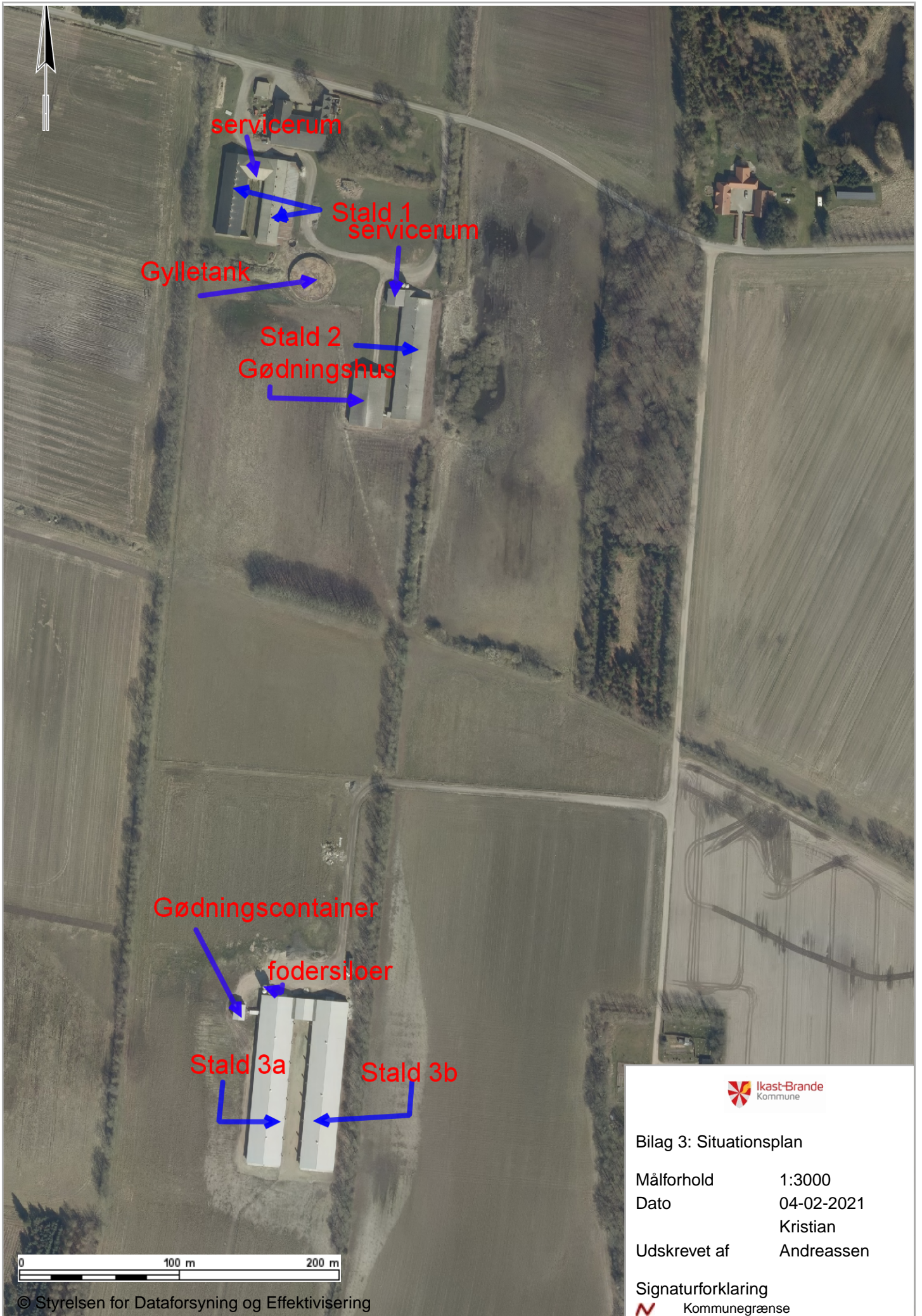
- 1) der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- 5) affaldshierarkiet, jævnfør Miljøbeskyttelsesloven, iagttages
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

I forhold til naboer og daglig drift:

Transporter, tidspunkter og indretning tager alle hensyn til de omkringboende. Produktionerne drives så der er mindst mulig gene for naboerne.

Samlet set vurderes det at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, natur og landskab.

En forsæt drift i eksisterende stalde er bedste og mest rentable drift for ejendommen.

Bilag 3: Situationsplan

Målforhold 1:3000
Dato 04-02-2021
Kristian
Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring
 Kommunegrænse

Bilag 4 – Anvendt anlæg og produktionsareal.

Definition af produktions areal:

Etageanlæg:

Produktions areal = Nytteareal + veranda.

Nytteareal:

Areal tilgængelig hele døgnet for hønerne. Bredden minimum 30 cm, en hældning på højst 14 grader og en frihøjde på minimum 45 cm. Redearealet indgår ikke i nyttearealet.

Beriget bur:

Produktions areal = antal hønepladser i bursystemet hvor der er et minimum areal på 750 cm² pr høne tilgængeligt nytteareal.

Nytteareal:

Areal tilgængelig hele døgnet for hønerne. Bredden minimum 30 cm, en hældning på højst 14 grader og en frihøjde på minimum 45 cm. Redearealet indgår ikke i nyttearealet.

I denne ansøgning er produktionsarealet et produkt af:

- Nytteareal
- Redeareal
- Veranda

Redearealet er medtaget som resultat af fortolkning af Husdyrbruglovens definition af produktionsarealer. Det er i strid med den beskrivelse af produktions areal der er angivet i DCA rapporten fra Aarhus Universitet. Nyeste bekendtgørelse har ikke givet afklaring af praksis på området. Ny bekendtgørelse er i høring på nuværende tidspunkt 28/12-2020

Staldene på ejendommen er opmålt af Ikast-Brande kommune

Tabel 1 grundarealer

	Bredde	Længde	Areal
Gulv stald 1a	11,26	46,55	524,2
Gulv stald 1b	13,53	45,32	613,2
Gulv stald 2	17,1	71,05	1215,0
Veranda stald 3a	3,66	89,7	328,3
Veranda stald 3b	3,66	89,7	328,3
Gulv stald 3a	16,56	89,7	1485,4
Gulv stald 3b	16,56	89,7	1485,4

De samlede produktionsarealer er opgjort til

Tabel 2 staldenes arealfordelinger

	Rækker	Antal rum	Sektioner per rum	Sektioner i alt	Produktionsareal i sektioner	Produktionsareal gulv	Produktionsareal veranda	Produktionsareal i alt	Nudrift (tidligere opgjort)
Stald 1 (skrabehøns)	1	2		75	1187	1137	0	2325	2072
Stald 2 (Gl. stald, fritgående)	3	1	29	87	1377	1215	0	2592	2985
Stald 3a (fritgående 2016)	3	3	13	117	1668	1485	328	3482	3002
Stald 3b (fritgående 2016)	3	3	13	117	1668	1485	328	3482	3002
Produktionsareal i alt								11881	11061

Bemærkning til tabel 2. Stald 2 er ansøgt med det oprindelige areal fra tidligere godkendelse. Dermed bliver det samlede produktionsareal 12.274 m²

Produktions areal stald 1 etageanlæg:

Staldens grundareal er 524 + 613 = 1137 m², der er skrabe arealet på gulv og etageanlæg.

Staldmål:

Pr. sektion i stald 1 (Landmeco Combo2)	Bredde (tværsnit)	Længde (m)	Areal (m2)		
Bund over gødningsbånd	3	2,45	7,35	2 x 150 cm.	
Redekasser	1,13	2,28	2,58	Dybde 2 x 56,5 længde 2 x 114	8 reder pr. sektion
Hylde ved redekasse	0,91	2,45	2,23	45,6 cm i hver side	
Top over gødningsbånd	1,5	2,45	3,68		
Areal i alt i sektion			15,83		

Derfor er der i Ansøgt drift indsat $1.187 + 1.137 \text{ m}^2 = 2.325 \text{ m}^2$.

Produktions areal stald 2 etageanlæg:

Staldens grundareal er 1.215 m², der er skrabe areal på gulvet og etageanlæg.

Staldmål:

Pr. sektion i stald 2 (Landmeco Combo)	Bredde (tværsnit)	Længde (m)	Areal (m2)		
Bund over gødningsbånd	3	2,45	7,35	2 x 150 cm.	
Redekasser	1,13	2,28	2,58	Dybde 2 x 56,5 længde 2 x 114	8 reder pr. sektion
Hylde ved redekasse	0,91	2,45	2,23	45,6 cm i hver side	
Top over gødningsbånd	1,5	2,45	3,68		
Areal i alt i sektion			15,83		

Derfor viser opmålingen $1.215 + 1.377 \text{ m}^2 = 2.592 \text{ m}^2$. Ansøger har dog valgt at benytte den tidligere opgørelse som er 2.985 m^2 produktionsareal.

Stald 3a + 3b

Der er etableret et etageanlæg fra Vencomatic, der er beregnet ca. 54.000 stipladser i stalden med 3 rækker inventar.

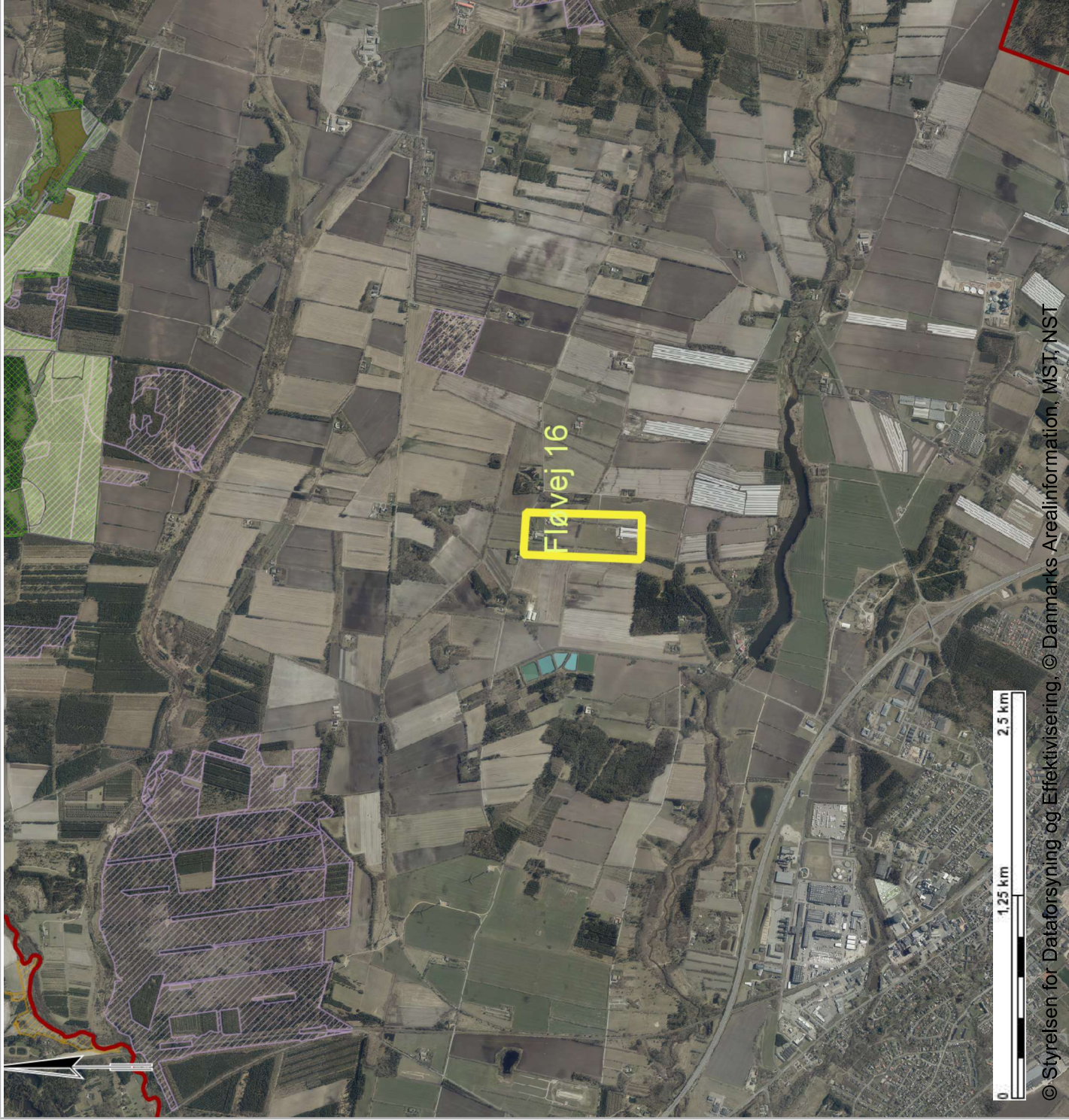
Grundareal for hver stald er 1.485,4 m², desuden er der veranda på 328,3 m²

Pr. sektion i stald 3a og stald 3b (Ventom)	Bredde (tværsnit)	Længde (m)	Areal (m2)		
Bund over gødningsbånd	2,6	2,3	5,98		
Redekasser	0,9	2,3	2,07	Dybde 2 x 45	
Hylde ved redekasse	0,9	2,3	2,07	45 cm i hver side	
Top over gødningsbånd	1,8	2,3	4,14		
Areal i alt i sektion			14,26		

Derfor er der i Ansøgt drift indsat $1.485,4 + 1668 + 328,3 \text{ m}^2 = 3.482 \text{ m}^2$ i hver stald

Figur 1 Her er et etageanlæg illustreret, veranda kan ikke ses på billedet.

Bilag 5: Beliggenhed i forhold til kategori 1 og 2-natur, samt nærmeste Natura 2000-område.

Målforshold 1:35000

Dato 04-02-2021

Udskrevet af Kristian Andreassen

Signaturforklaring

	NATURA 2000 -		Kransnålage sø
	Habitatområder		Næringsrig sø
	Kategori 2 Heder		Brunvandet sø
	Kategori 2 Overdrev		Våd hede
	Højmose		Tør hede
	Lobeliesø		Enekrat
	Kategori 1 Heder		Tør overdrev på kalkholdigt
	Kategori 1 Overdrev		Kalkoverdrev
	Lagune		Surt overdrev
	Strandvold med enårige		Tidvis våd eng
	Strandvold med flerårige		Højmose
	Kystklint/klippe		Nebrudt højmos
	Enårig strandengsvegetation		
	Vadegræssamfund		
	Strandeng		
	Indlandsalteng		
	Forklit		
	Hvidklit		
	Grå/grøn klit		
	Klithede		
	Havtornklit		
	Grårisklit		
	Skovklit		
	Klittlavning		
	Enebærklit		
	Visse-indlandsklit		
	Revling-indlandsklit		
	Græs-indlandsklit		

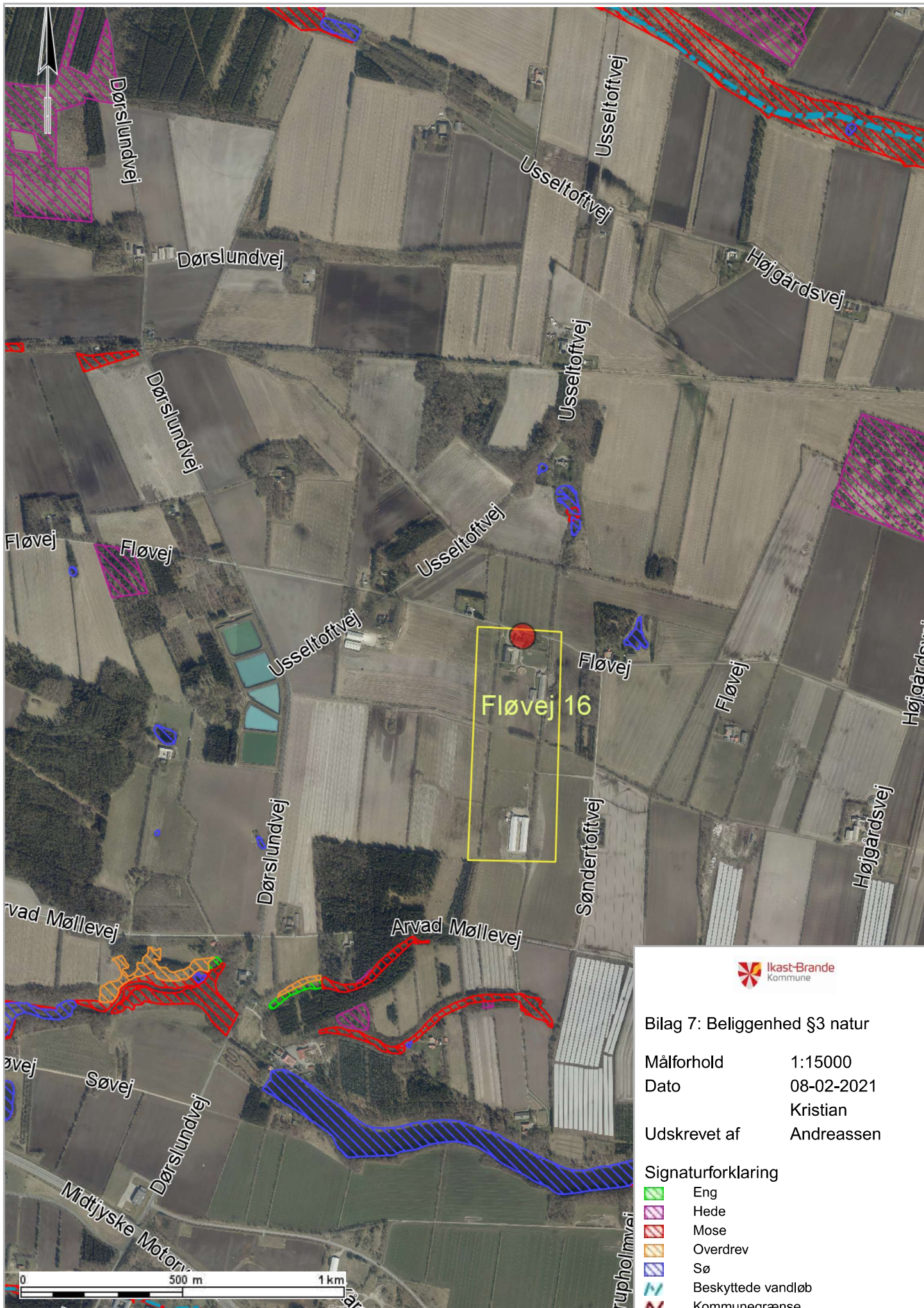

Bilag 6: Beliggenhed af kategori 3 natur og potentiel ammoniak følsom skov

Målforshold 1:15000
 Dato 08-02-2021
 Kristian
 Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring

- Gammel skovjordbund
- Naturlig tilgroet lysåben areal
- Naturmæssig særlig værdifuld skov
- Bevaringsværdigt egekrat
- Kategori 3 Heder
- Kategori 3 Overdrev
- Kategori 3 Mose
- § 7-natur - Ammoniakfølsom skov
- § 7-natur - Ammoniakfølsom skov
- Kommune grænse

Ikast-Brande
Kommune

Bilag 7: Beliggenhed §3 natur

Målforshold 1:15000
 Dato 08-02-2021
 Kristian
 Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø
- Beskyttede vandløb
- Kommunegrænse